

AUSTRIJA

PROFIL EMITIVNOG TRŽIŠTA - IZDANJE 2021.

OPĆI PODACI O TRŽIŠTU

Uvodna napomena:

Pojavom pandemije bolesti COVID-19 tijekom prvog kvartala 2020. na globalnoj je razini došlo do iznimno snažnog poremećaja svih sfera društvenog i gospodarskog života te je turizam, u svim svojim pojavnim oblicima jedna od najsnažnije pogođenih djelatnosti, s nezujesnim kratkoročnim i srednjoročnim perspektivama oporavka.

U takvom kontekstu, 2020. (vrlo vjerojatno i nekoliko narednih godina) donosi potpuni odmak od uobičajenih poslovnih okolnosti i obrazaca ponašanja na strani ponude i potražnje, tako da ranije ustanovljeni trendovi i prognoze temeljene na modelima izgrađenim u kontekstu stabilnih poslovnih odnosa doživljavaju korjenitu promjenu.

Imajući u vidu navedeno, standardni format profila tržišta u ovoj je godini promijenjen i prilagođen novonastalim okolnostima na način da su u odnosu na ranija izdanja redefinirana određena tematska poglavlja.

Službeni naziv

Republika Austrija.

Političko uređenje

Austrija je parlamentarna republika koju čini devet pokrajina. Svakom pokrajinom upravlja vlastita pokrajinska vlada (Landesregierung), a na čelu je pokrajinski predsjednik (Landeshauptmann).

Zakonodavna vlast pripada parlamentu (Bundesversammlung) koji se sastoji od dva doma. Narodno vijeće (Nationalrat) sastoji se od 183 zastupnika, izabrana na četverogodišnji mandat po principu poštene i proporcionalne regionalne zastupljenosti. Savezno vijeće (Bundesrat) ima 62 člana koja bira pokrajinski parlament. Zakone prihvaćene u oba doma parlamenta potvrđuje predsjednik.

Izvršna vlast u rukama je Savezne vlade (Bundesregierung) koju čini koalicija austrijske narodne stranke (ÖVP) i stranke zelenih. Predsjednik Vlade je Sebastian Kurz, predsjednik austrijske narodne stranke ÖVP i najmlađi Predsjednik Vlade u povijesti Austrije.

Predsjednik države, koji se bira neposredno na maksimalno dva šestogodišnja mandata, od siječnja 2017. godine je Alexander Van der Bellen.

Austrija je članica Europske unije (EU) i Europske ekonomske zone (EEA). Kao punopravna članica EU sudjeluje u svim ugovorima potpisanim od strane EU. Također, članica je Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) i brojnih drugih organizacija.

Površina

Površina Austrije iznosi 83.882,56 km². Austrija graniči na zapadu s Lihtenštajnom i Švicarskom, na jugu s Italijom i Slovenijom, na istoku s Mađarskom i Slovačkom na sjeverozapadu s Njemačkom i na sjeveru s Češkom.

Savezne države

Gradišće (Burgenland), Koruška (Kärnten), Donja Austrija (Niederösterreich), Gornja Austrija (Oberösterreich), Salzburg, Štajerska (Steiermark), Tirol, Vorarlberg, Beč (Wien)

Glavni grad

Beč (siječanj 2020.: 1.911.728 stanovnika).

Najveći gradovi

Graz (291.072 stanovnika), Linz (206.595 stanovnika), Salzburg (155.021 stanovnika), Innsbruck (131.961 stanovnika), Klagenfurt (101.300 stanovnika), Villach (62.882 stanovnika), Wels (62.470 stanovnika), Sant Pölten (55.514 stanovnika).

Stanovništvo

8.902.600 (siječanj 2020.).

Broj stanovnika na dan 1.1.2020. u odnosu na 1.1.2019. prema savezним državama

Savezna država	Broj stanovnika		Promjena broja stanovnika 2019.		Strani državljani (1.1.2020.)	
	1.1.2019.	1.1.2020.	apsolutno	%	apsolutno	%
Austrija	8.858.775	8.902.600	43.825	0,5	1.487.020	16,7
Gradišće	293.433	294.466	1.033	0,4	26.958	9,2
Koruška	560.939	561.390	451	0,1	60.994	10,9
Donja Austrija	1.677.542	1.684.623	7.081	0,4	174.293	10,3
Gornja Austrija	1.482.095	1.490.392	8.297	0,6	197.158	13,2
Salzburg	555.221	558.479	3.258	0,6	98.959	17,7
Štajerska	1.243.052	1.246.576	3.524	0,3	142.978	11,5
Tirol	754.705	757.852	3.147	0,4	123.978	16,4
Vorarlberg	394.297	397.094	2.797	0,7	72.280	18,2
Beč	1.897.491	1.911.728	14.237	0,8	589.422	30,8

Izvor: Statistik Austria

Broj stranih državljana prema zemljama pripadnosti:

Njemačka (200.059),
Rumunjska (123.461),
Srbija (122.364),
Turska (117.640),
BiH (96.635),
Mađarska (87.604),
Hrvatska (83.605),
Poljska (64.454),
Sirija (51.441),
Slovačka (43.643),
Afganistan (43.585),
Rusija (32.868),
Bugarska (32.566),
Italija (32.506),
Kosovo (26.047).

15 najvećih stranih nacionalnosti u Austriji na dan 1.1.2020. u odnosu na 1.1.2019.

Državljanstvo	Broj stanovnika		Promjena broja stanovnika 2019	
	1.1.2019.	1.1.2020.	apsolutno	u %
Njemačka	192.426	200.059	7.633	4
Rumunjska	112.684	123.461	10.777	9,6
Srbija	121.348	122.364	1.016	0,8
Turska	117.231	117.640	409	0,3
BiH	95.839	96.635	796	0,8
Mađarska	82.712	87.604	4.892	5,9
Hrvatska	79.999	83.605	3.606	4,5
Poljska	63.429	64.454	1.025	1,6
Sirija	49.813	51.441	1.628	3,3
Slovačka	41.957	43.643	1.686	4
Afganistan	44.420	43.585	-835	-1,9
Rusija	32.576	32.868	292	0,9
Bugarska	29.920	32.566	2.646	8,8
Italija	30.909	32.506	1.597	5,2
Kosovo	25.549	26.047	498	1,9

Izvor: Statistik Austria

Službeni jezik

njemački.

Regionalni službeni jezik

slovenski (Koruška),
hrvatski i mađarski (Gradišće).

Valuta

Euro (EUR).

OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA

- BDP, tekuće cijene, za 2019. godinu iznosio je 397.575 ml. eura,
- realni rasta BDP za 2019. godinu iznosio je 1,4%,
- BDP po stanovniku za 2019. godinu iznosio je 44.780 eura,
- raspoloživi dohodak domaćinstva po osobi u 2019. godini iznosio je 25.046 eura,
- stopa nezaposlenosti za 2019. godinu iznosila je 7,4%,
- stopa inflacije u 2019. godini iznosila je 1,5%.

Aktualno stanje BDP-a, usporedba s prethodnim godinama i prognoza za naredne godine; BDP po glavi stanovnika

Austrijski BDP po osobi je u razdoblju od 1995. do 2017. godine porastao za 34,7%. Trend rasta gospodarstva nastavio se i u narednim godinama te je 2016. iznosio 2,1%, 2017., 2,4%, 2018., 2,6% te 2019. 1,4%. Ovakav rast gospodarstva u 2019. godini se kreće u skladu s rastom gospodarstva EU-28 (+1,5%), ali je znatno iznad stope rasta gospodarstva glavnih trgovinskih partnera u EU, odnosno Njemačke (+0,6%) i Italije (+0,3%).

COVID-19 pandemija i vladine mjere za očuvanje gospodarstva negativno su se odrazile na skoro sve ekonomske pokazatelje (svi podaci se odnose na rezultate

drugog kvartala 2020. godine u odnosu na drugi kvartal 2019. godine). BDP je pao za 14,3%, dugogodišnji uzastopni gospodarski rast je zaustavljen te je došlo do pada ekonomije za 12,1%. Radi se o najvećem padu gospodarstva u Austriji zabilježenom od drugog svjetskog rata. Privatna potrošnja je uslijed mjera protiv širenja COVID-19 pandemije i ograničenja u radu gospodarstva (gastronomija, smještajni objekti, objekata za slobodne aktivnosti, kulturna ponuda) pala za 16,1%, dok je istodobno zabilježen rast troškova stanovanja (trošak najamnine, struje, grijanja) i opskrbe namjernicama. Investicije, prvenstveno u transportna sredstva, postrojenja, i građevinarstvo, pale su za 12,3%. Vanjska trgovina je već u 2019. godini izgubila na dinamici te je kod uvoza u drugom kvartalu zabilježen pad od 17,4%. Kod izvoza je također zabilježen pad od 18,1%, dok taj minus kod izvoza uslužnih djelatnosti u turizmu iznosi 20,9%. Najveći pad, zbog vladinih mjera protiv širenja pandemije i slijedom toga zatvaranja gospodarstva, zabilježili su smještajni objekti i ugostiteljstvo s padom od 61,1% te područje kulture i zabave s padom od 35,3%. Pad gospodarstva uslijed COVID-19 pandemije odrazio se i na tržište rada. Uvođenje subvencioniranog skraćenog radnog vremena, vladine mjere za očuvanje radnih mjesta, dovelo je do pada ukupno realiziranih radnih sati od 16,9%, pada zaposlenosti od 4,9% te pada ukupnih bruto plaća od 6,2% u odnosu na isti kvartal prethodne godine.

Realne stope promjene BDP - kvartalne vrijednosti

	2018.				2019.				2020.	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
% u odnosu na prethodni kvartal, pročišćeno	1,2	0,4	0,2	0,9	0,8	-0,3	0,3	-0,5	-2,5	-12,1
% u odnosu na prošlogodišnji kvartal, nepročišćeno	2,7	2,5	2,1	3	2,2	1,4	1,7	0,4	-3,4	-14,3

Izvor: Statistik Austria

BDP - godišnje vrijednosti

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Nominalni BDP u milijardama eura	310,13	318,65	323,91	333,15	344,27	357,61	369,34	385,36	397,58
% u odnosu na prethodnu godinu	4,8	2,7	1,6	2,9	3,3	3,9	3,3	4,3	3,2
% u odnosu na prethodnu godinu, realni BDP	2,9	0,7	0	0,7	1	2	2,4	2,6	1,4

Izvor: Statistik Austria

Realne stope promjene u odabranim gospodarskim sektorima - kvartalne vrijednosti

	2018.				2019.				2020.	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Proizvodni sektor										
% u odnosu na prethodni kvartal, pročišćeno	1,5	0,8	1,3	2,3	0,2	-0,9	-0,8	-1,9	-0,9	-14,3
% u odnosu na prošlogodišnji kvartal, nepročišćeno	3,5	4,9	4,5	6,7	5	1,9	0,9	-3,4	-5,3	-17,5
Građevinarstvo										
% u odnosu na prethodni kvartal, pročišćeno	±0,0	0,8	0,4	1	0,6	0,7	0,7	0,8	±0,0	-9,7
% u odnosu na prošlogodišnji kvartal, nepročišćeno	1,4	1,4	1,7	2,4	2,5	2,5	2,8	2,8	1,9	-8,6
Trgovina, promet, gastronomija, hotelijerstvo/smještajni objekti										
% u odnosu na prethodni kvartal, pročišćeno	1,4	0,1	-0,5	1,1	0,4	-0,4	1,4	-1	-7,3	-21,8
% u odnosu na prošlogodišnji kvartal, nepročišćeno	3,3	1	1,4	2,7	0,3	1	2,8	0,7	-8,1	-26,5
Javna uprava										
% u odnosu na prethodni kvartal, pročišćeno	0,1	0,4	0,1	0,1	0,3	0,3	±0,0	0,1	0,2	-0,5
% u odnosu na prošlogodišnji kvartal, nepročišćeno	0,8	1	0,7	0,8	0,9	0,4	0,5	0,7	0,7	-0,6

Izvor: Statistik Austria

U 2019. godini u Austriji je bilo ukupno 4,8 milijuna zaposlenih i samozaposlenih, što predstavlja rast od 1,3% u odnosu na 2018. godinu, te je ukupna bruto plaća rasla za 4,2%.

U 2. kvartalu 2020. godine broj zaposlenih je u odnosu na isto razdoblje 2019. godine pao za 3% na 4.214.100, a stopa nezaposlenosti je porasla za 1,2% na 5,7%. Rast nezaposlenosti uslijed COVID-19 krize najviše se odrazila kod stranih državljana i mlađe populacije. Broj tjednih radnih sati je uslijed zatvaranja gospodarstva u ožujku

2020. godine (1. lockdown) te subvencioniranog skraćeno radnog vremena (vladina mjera za očuvanje radnih mjesta) pao s 32,4 sata na 25,5 sati. Prosjek radnih sati počeo je rasti tek s opuštanjem mjera protiv širenja pandemije, međutim s 27,8 stvarno odrađenih sati rada on je ipak ostao ispod prošlogodišnje razine od 31,8 radnih sati. Ukupno ¼ radne populacije (30,6%) u drugom kvartalu 2020. godine radila je od kuće pri čemu valja napomenuti da je 22,8% radne populacije radilo od kuće uslijed COVID-19 krize.

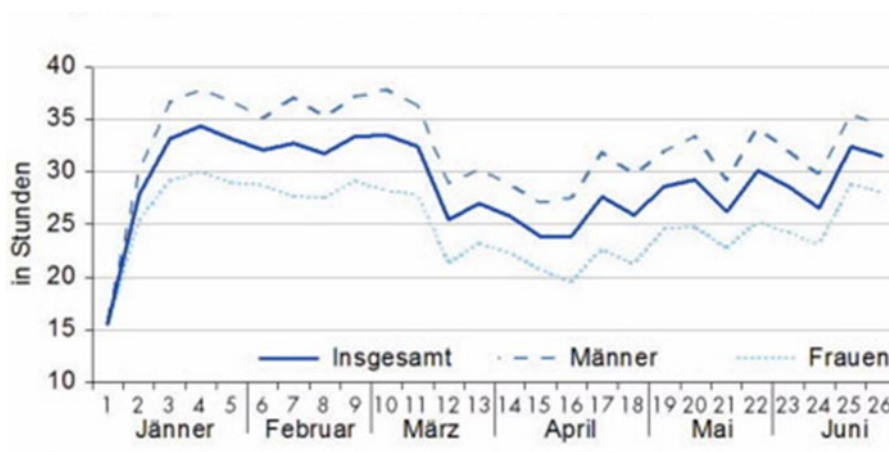
Glavni statistički rezultati tržišta rada (međunarodne definicije) 2020. i 2019. - kvartalne vrijednosti

	Jedinica	2. kvartal 2020.	Promjena u odnosu na Q1-2020/Q2-2019	
			Apsolutno / u %	
			1. kvartal 2020.	2. kvartal 2019.
Privredna djelatnost (ILO-Koncept)				
Zaposleni (ILO-Koncept)	1.000	4.214,10	-74	-129,2
Stopa zaposlenosti (15 bis 64 godina)	%	71	-1,3	-2,3
Muškarci	%	75,1	-1,1	-2,9
Žene	%	67	-1,5	-1,8
Mladi (15 bis 24 godina)	%	47,3	-2,7	-2,5
Stariji (55 bis 64 godina)	%	54,2	0,0*	0,0*
Austrijski državljani	%	73	-1,1	-1,9
Strani državljani	%	62,6	-2,1	-4
Zaposleni	1.000	3.697,60	-58,8	-121,5
Muškarci	1.000	1.907,10	-19,6	-74,3
Žene	1.000	1.790,50	-39,2	-47,2
Samozaposleni	1.000	461,9	-19,6	-18,9*
Muškarci	1.000	301	-9,4*	-9,4*
Žene	1.000	160,9	-10,2	-9,5*
Ispomoć	1.000	54,5	4,4*	11,2
Poljoprivreda i šumarstvo	1.000	168	4,5*	10,8*
Industrija i samostalni rad	1.000	1.058,70	14,0*	-58,8
Uslužna djelatnost	1.000	2.987,50	-92,5	-81,2

	Jedinica	2. kvartal 2020.	Promjena u odnosu na Q1-2020/Q2-2019	
			Apsolutno / u %	
			1. kvartal 2020.	2. kvartal 2019.
Nezaposlenost (ILO-Koncept)				
Nezaposleni	1.000	251,6	42,3	49,6
Stopa nezaposlenosti	%	5,7	1	1,2
Muškarci	%	5,9	0,9	1,3
Žene	%	5,4	1	1
Mladi (15 bis 24 godine)	%	11,7	1,8*	3,3
Stariji (55 bis 64 godine)	%	3,7	-0,1*	0,4*
Austrijski državljani	%	4,1	0,6	0,6
Strani državljani	%	13	2,7	3,6
Radno neaktivne osobe	1.000	1.436,90	32,7	89,6
Radno sposobne osobe- neprijavljene na Zavodu za zapošljavanje	1.000	202,7	64,6	109,1
Slobodna radna mjesta				
Slobodna radna mjesta	1.000	84,8	-34,2	-44,3
Stopa slobodnih radnih mjesta	%	2,1	-0,7	-0,9

Izvor: Statistik Austria

Prosječno stvarno odradjeni radni sati osnovne djelatnosti u 1. i 2. kvartalu

Izvor: Statistik Austria

Vanjskotrgovinska bilanca

Uvoz:

- u 2018. godini: 156,1 milijardu eura (od toga 107,5 milijardi eura u EU zemlje),
- u 2019. godini: 157,8 milijardi eura (od toga 107,8 milijardi eura u EU zemlje)
- u 2020. godini (siječanj-kolovoz): 93 milijarde eura (od toga 63,3 milijardi eura u EU zemlje).

Izvoz:

- u 2018. godini: 150,1 milijardu eura (od toga 100,7 milijardi eura u EU zemlje),
- u 2019. godini 153,5 milijardi eura (od toga 102,4 milijarde eura u EU zemlje),
- u 2020. godini (siječanj-kolovoz): 91,6 milijardi eura (od toga 62,1 milijardu eura u EU zemlje).

Vanjskotrgovinska bilanca 2018. – 2020.:

2018. godine:

6 milijardi eura (od čega -6,7 milijardi eura za EU zemlje)

2019. godina:

4,3 milijarde eura (od čega -5,4 milijardi eura za EU zemlje)

2020. godine (siječanj-kolovoz):

1,3 milijarde eura (od čega -1,2 milijardi eura za EU zemlje).

Uvoz (u milijardama eura)

	2018. (siječanj-prosinac)	2019. (siječanj-prosinac)	2020. (siječanj-kolovoz)
Ukupno	156,1	157,8	93,0
EU-27 (bez UK)	107,5	107,8	63,3
Treće zemlje - trenutni podaci	48,6	50	29,7

Izvoz (u milijardama eura)

	2018. (siječanj-prosinac)	2019. (siječanj-prosinac)	2020. (siječanj-kolovoz)
Ukupno	150,1	153,5	91,6
EU-27 (bez UK)	100,7	102,4	62,1
Treće zemlje (ukupno bez EU-27)	49,3	51,1	26,3

Trgovinska bilanca (u milijardama eura)

	2018. (siječanj-prosinac)	2019. (siječanj-prosinac)	2020. (siječanj-kolovoz)
Ukupno	-6	-4,3	-1,3
EU-27 (bez UK)	-6,7	-5,4	-1,2
Treće zemlje (ukupno bez EU-27)	0,7	1,1	-0,1

Izvor: Statistik Austria

Vanjskotrgovinska bilanca za vrijeme 1. lockdown-a:

- ožujak: uvoz -8,0%, izvoz -4,3%
- travanj: uvoz -26,0%, izvoz -23,7%
- svibanj: uvoz -24,7%, izvoz -25,4%

Izvor: Statistik Austria

Vanjskotrgovinska bilanca siječanj-kolovoz 2020.

Najveći pad u vanjskoj trgovini u apsolutnim iznosima zabilježen je s Njemačkom, austrijskim najvažnijim trgovinskim partnerom. Uvoz iz Njemačke pao je za 11,9% na 32,54 milijarde eura, dok je izvoz u Njemačku pao za 7,5% na 27,92 milijarde eura.

Pad uvoza iz SAD iznosi 34,3%, iz Italije 14,5%, iz Ujedinjenog Kraljevstva 31,8%, iz Republike Češke 13,2% te iz Mađarske 16,3%. Pad izvoza u SAD iznosi 14,1%, u Italiju 13,2%, u Ujedinjeno Kraljevstvo 18,4% te u Mađarsku 14,3%.

Rast uvoza zabilježen je iz Švicarske s 31,4% (1,21 milijarda eura) i Kine s 2,2% (0,14 milijarde eura). Rast izvoza zabilježen je u Poljsku s 3,0% (0,10 milijarde eura) i Švicarsku s 1,3% (0,64 milijarde eura).

Izvor: Statistik Austria

Utjecaj globalnih gospodarskih kretanja na domaćino gospodarstvo

Iako su svi gospodarski sektori su u drugom kvartalu 2020. godine zabilježili pad u odnosu na prvi kvartal, nisu svi sektori jednako jako pogođeni krizom.

Zatvaranje gospodarstva (1. lockdown) neznatno je utjecao na:

- stanovanje (-0,7% u odnosu na Q1/2020., +2,2% u odnosu na Q2/2019.),
- zdravstvo i javnu upravu (-0,5% u odnosu na Q1/2020., -0,6% u odnosu na Q2/2019.),
- informiranje i komunikacije (-1,3% u odnosu na Q1/2020., +1,1% u odnosu na Q2/2019.)

Veći negativni utjecaj pandemija je imala na:

- proizvodnju dobara (-15,6% u odnosu na Q1/2020., -18,4% u odnosu na Q2/2019.)
- smještajne kapacitete i gastronomiju (-65,2% u odnosu na Q1/2020., -61,1 u odnosu na Q2/2019.)
- područje zabave i kulture (-27,0% u odnosu na Q1/2020., -35,3% u odnosu na Q2/2019.)

Ukupna potrošnja je u drugom kvartalu 2020. godine je (u odnosu na drugi kvartal 2019. godine.) pala za 11,5%, potrošnja privatnih kućanstava pala je za 16,1%, bruto kapitalne investicije pale su za 12,3%, dok je izvoz dobara i usluga pao za 18,1%.

Uzrok pada potrošnje privatnih kućanstava leži u zatvaranju mjesta za zabavu i kulturu, ugostiteljstvo, smještajnih kao i sportskih objekata tijekom lockdown-a. Kod investicija najviše su bile pogođene investicije u prijevozna sredstva (-41,0%), investicije u strojeve i postrojenja (-19,7%), te investicije u građevinarstvo (-8,1%)

Izvor: Statistik Austria

Realne stope promjena odabranih agregata, kvartalne vrijednosti

	2018.				2019.				2020.	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Potrošnja										
% u odnosu na prethodni kvartal, pročišćeno	1,3	±0,0	-0,6	0,7	1,3	-0,5	±0,0	-0,5	-2,1	-8,9
% u odnosu na prošlogodišnji kvartal, nepročišćeno	1,2	1,8	0,1	1,4	1,1	0,8	1,6	0,6	-3,5	-11,5
Potrošnja privatnih kućanstava										
% u odnosu na prethodni kvartal, pročišćeno	1,7	-0,6	-0,4	0,4	1,5	-0,6	-0,4	-0,4	-3,3	-12,6
% u odnosu na prošlogodišnji kvartal, nepročišćeno	1,5	1,5	-0,2	1,2	0,4	1,1	1,2	0,5	-5,3	-16,1
Bruto kapitalne investicije										
% u odnosu na prethodni kvartal, pročišćeno	0,6	2,8	-1	2,6	2,3	0,7	-1,2	-2,1	-0,4	-7,5
% u odnosu na prošlogodišnji kvartal, nepročišćeno	3,1	4,7	2,5	5	7,6	4,5	4,7	±0,0	-2,9	-12,3
Izvoz dobara i usluga										
% u odnosu na prethodni kvartal, pročišćeno	0,4	2,9	-0,8	1,2	2,7	-1,4	0,3	-0,2	-4,9	-13,2
% u odnosu na prošlogodišnji kvartal, nepročišćeno	6	5,7	5,2	5,3	4,4	2,4	2,6	2,2	-5,3	-18,1

Izvor: Statistik Austria

Za usporedbu u nastavku dajemo pregled ostvarenih godišnjih vrijednosti agregata potrošnje, bruto kapitalnih investicija te izvoza dobara i usluga prema nominalnim vrijednostima u milijardama eura za razdoblje od 2011. do 2019. godine.

Odabrani agregati, godišnje vrijednosti

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Potrošnja - nominalni izdaci u milijardama eura	227,25	233,64	238,33	243,86	249,4	257,17	265,9	274,58	282,86
% u odnosu na prošlu godinu	3,8	2,8	2	2,3	2,3	3,1	3,4	3,3	3
% u odnosu na prošlu godinu, realne vrijednosti	1	0,4	0,1	0,4	0,6	1,6	1,6	1,1	1
Bruto kapitalne investicije, nominalno u milijardama eura	69,69	72,17	74,63	75,49	78,14	82,59	87,26	92,43	98,14
% u odnosu na prošlu godinu	9,1	3,6	3,4	1,2	3,5	5,7	5,6	5,9	6,2
% u odnosu na prošlu godinu, realne vrijednosti	6,6	0,9	1,6	-0,4	2,3	4,3	4,1	3,9	4
Izvoz dobara i usluga, nominalno u milijardama eura	167,31	171,99	173,1	177,86	172,77	187,41	199,64	214,61	220,95
% u odnosu na prošlu godinu	10,3	2,8	0,6	2,7	2,8	2,5	6,5	7,5	3
% u odnosu na prošlu godinu, realne vrijednosti	5,9	1,4	0,6	2,9	3	3	4,9	5,5	2,9

Izvor: Statistik Austria

MEDIJI I OGLAŠAVANJE NA TRŽIŠTU

Televizija

Službena nacionalna kuća za radio i TV emitiranje je ORF (Österreichischer Rundfunk) s tri televizijska programa (ORF1, ORF2 i ORF3) te je u sklopu ORF-a i poseban

kanal Sport Plus. Privatne i inozemne stanice emitiraju preko kablinskih i satelitskih kanala (TW1), a na teletekstu se redovito pojavljuju vijesti iz politike, gospodarstva, turizma, kulture i sporta.

Tržišni udjeli:

Tržišni udio	2019.	Listopad 2020.
ORF 1	9,1	8,9
ORF 2	19,8	22,1
ATV	3,5	3,3
PULS 4	3,4	3,2
ServusTV	3	3,6
ATV2	1,1	1,1
ProSieben	3,4	3,3
SAT.1	3,3	3
Kabel eins	2,3	2,1
Sixx	1	0,8
SAT.1 Gold	1,8	1,8
ProSieben Maxx	0,7	0,5
kabel eins Doku	0,7	0,6
RTL	4	3,4
RTL2	1,9	1,9
Super RTL	1,1	1,1
VOX	3,6	3,3
NITRO	1,3	1,3
RTLplus	1	1,2
n-tv	0,7	0,6
Comedy Central	0,3	0,3
DMAX	0,7	0,7
N24	0,3	0,3
Nickelodeon	0,2	0,2
TLC	0,6	0,6
sport1	0,3	0,3
ARD	3	2,9
ZDF	4,2	4
3sat	1,5	1,4

Izvor: https://www.agtt.at/show_content.php?sid=95, https://www.agtt.at/show_content.php?sid=93

Tisak

(Izvor: <https://www.media-analyse.at/p/20>)

Dnevne novine

Među dnevne novine s nacionalnom pokrivenošću ubrajaju se Der Standard, Die Presse, Heute, Kronen Zeitung, Kurier, oe24, Österreich, Kleine Zeitung, Oberösterreichische Nachrichten, Salzburger Nachrichten, Tiroler Tageszeitung, Neue Vorarlberger Tageszeitung, Vorarlberger Nachrichten i TT Kompakt.

Nacionalni tjedni magazini

Među tjedne magazine ubrajaju se Die ganze Woche, Falter, News, Profil, Trend, TV-Media i Verband österreichischer Lesezirkel.

Dvotjedni magazini

Među dvotjedne magazine ubrajaju se Kärntner Regionalmedien, Weekend Magazin, Wiener Bezirksblatt i Woman.

Mjesečni magazini

Među mjesečne magazine ubrajaju se active beauty, Alles Auto, Auto Revue, Auto Touring, Bergwelten, Bundesländerinnen, carpe diem, Complete, Diva, e-Media, Eltern, Falstaff, Freie Fahrt, Geo, Gesund & Leben, Gesünder Leben, Gewinn, Gusto, Kärntner Monat, Look, Lust aufs Leben, Maxima, Medizin populär, ORF Nachlese, Schöner Wohnen, Servus in Stadt & Land, Sport aktiv, Terra Mater, The Red Bulletin, Top-Gewinn, Trend Premium, Welt der Frauen i Wienerin.

Regionalne novine

Beč:

BZ Wiener Bezirkszeitung, Wiener Bezirksblatt, Wienlive look

Nizinska Austrija:

Bezirksblätter NÖ, Tips NÖ West, Niederösterreicherin

Gradišće:

Bezirksblätter Burgenland, Burgenländerin

Štajerska:

Meine Woche Steiermark, Steirerin

Koruška:

Meine Woche Kärnten, Kärntner Regionalmedien, Kärntner Monat

Gornja Austrija:

Bezirksrundschau, Tips, Oberösterreicherin

Salzburg:

Bezirksblätter Salzburg, Unser look! Salzburg

Tirol:

TT Kompakt, Bezirksblätter Tirol, Tirolerin

Vorarlberg:

Wann & Wo SO, Wann & Wo MI, Wann & Wo Kombi, Regionalzeitungen Vorarlberg, Vorarlbergerin

PROFIL EMITIVNOGA TURISTIČKOG TRŽIŠTA

Generalni osvrt na stanje na emitivnom turističkom tržištu

Ostvareni rezultati u 2019. godini

- 5,8 (77,8%) milijuna Austrijanaca ostvarilo najmanje jedno odmorišno putovanje u Austriji ili inozemstvu
- ukupno je realiziralo 21,2 milijuna odmorišnih putovanja.
- 52,5% putovanja realizirano je u Austriji
- prosječna duljina boravka na odmoru u Austriji iznosila 3,3 noćenja
- prosječna duljina boravka na odmoru u inozemstvu iznosila 6,6 noćenja
- 64,7% svih noćenja na odmorišnim putovanjima ostvareno je u inozemstvu
- Najomiljenije inozemne destinacije bile su Italija (20,9% udjela u inozemnim putovanjima), Njemačka (16,6% udjela u inozemnim putovanjima), Hrvatska (9,6% udjela u inozemnim putovanjima) i Španjolska (5,7% udjela u inozemnim putovanjima)
- Hrvatska je kao auto-destinacija za glavni godišnji odmor bila na drugom mjestu iza Italije
- Glavno razdoblje za putovanja bila je ljetna sezona kada je ostvareno 7 milijuna putovanja:
- 1. kvartal (siječanj-veljača): 4,1 milijun putovanja (19,4%)
- 2. kvartal (travanj-lipanj): 5,8 milijuna putovanja (26,6%)
- 3. kvartal (srpanj-rujan): 7 milijuna putovanja (33,2%)
- 4. kvartal (listopad-prosinac): 4,4 milijuna putovanja (20,8%)
- Najviše korišteno prijevozno sredstvo kod inozemnih putovanja bio je osobni automobil (45,4%).
- Najviše korišteni smještajni objekti bili su hoteli (54,2%), besplatni smještaj kod rodbine i prijatelja ili smještaj u vlastitoj vikendici (28,5%).

Izvor: Statistik Austria

Najave za 2020. godinu

Prve najave turističke 2020. godine u Austriji bile su više nego obećavajuće. Prema studiji „Ruefa Reisekompass 2020“, koja se provodi svake godine, te se njeni rezultati prezentiraju na konferenciji za medije prvog dana otvaranja sajma Ferien Messe Wien, najave za 2020. godinu bile su kako slijedi:

• **Intenzitet putovanja:** u prosjeku austrijski gosti provode 18 dana na putovanjima. 90% ispitanika planiralo je u 2020. godini otputovati na godišnji odmor, 58% planiralo je godišnji odmor u trajanju od jednog do tri tjedna.

• **Prosječan budžet:** 1.500,00 eura po osobi (66% Austrijanaca), u prosjeku taj proračun po osobi iznosio je 1.620,00 eura.

• **Vrijeme bukiranja odmora:** 51% Austrijanaca svoji glavni godišnji odmor bukira više od 3 mjeseca unaprijed, 34% jedan do tri mjeseca unaprijed, 15% manje od mjesec dana unaprijed. Razlozi za rani buking su bolja raspoloživost smještaja/letova (50%), posebni popusti za rani buking te pravovremeno financijsko planiranje (37%), pravovremeno planiranje godišnjeg odmora (36%), te veći odabir ponuda (34%).

• **Motivi putovanja:** odmor i opuštanje (66%), nova iskustva (15%), provođenje vremena s obitelji i prijateljima (13%), sunce i more (12%), upoznavanje novih kultura (9%), gastronomska ponuda (9%), upoznavanje novih zemalja (8%).

• **Motivi za izbor destinacije:** cijena (53%), osobne potrebe i potrebe obitelji (36%), vremenski uvjeti (31%), dobra iskustva s destinacijom/hotelom/uslugom (29%), sigurnost (29%), upoznavanje nove zemlje (26%), politička situacija u destinaciji (18%), preporuke poznatih ili online preporuke (16%).

• **Omiljeni oblik odmora (glavni godišnji odmor):** odmor na moru (25%), odmor s obitelji (20%), doživljaji i kružno putovanje (10%), City-Trip (8%), aktivni odmor/sport/planinarenje (7%), wellness (5%), All-Inclusive Club odmor (5%), krstarenje (4%), odmor u dvoje/romantični odmor (3%), camping (3%).

• **Omiljene destinacije:** austrijski gosti u 2020. godini planirali su više putovanja od kojih je 77% planirano u nekoj od europskih destinacija, 71% u Austriji te 28% u dalekim destinacijama. Od europskih desti-

nacija najomiljenija je Italija (33%), zatim Hrvatska (28%), Njemačka (20%), Grčka (13%), Francuska i Velika Britanija (7%), Mađarska (6%), Egipat (5%) te Slovenija i Nizozemska (5%).

• **Vrsta prijevoza:** vlastiti prijevoz (49%), zračni prijevoz (45%), vlak (12%), autobus (5%), brod (4%).

Izvor: Ruefa Reisekompass 2020

Utjecaj pandemije virusa COVID 19 na turistički promet u 2020.

COVID-19 pandemija, zdravstvena i ekonomska kriza, zatvaranje gospodarstva te globalna upozorenja za putovanja negativno su se odrazila na turistički promet u 2020. godini. Outgoing segment promatran u ostvarenom broju putovanja Austrijanaca u inozemstvo u prvoj polovici 2020. godine zabilježio je pad od 69%. U incoming segmentu u razdoblju od siječnja do rujna 2020. godine zabilježen je pad ukupnog broja dolazaka od 37,2% te ukupan pad noćenja od 27,7%. Promatraju li se rezultati inozemnih gostiju pad dolazaka iznosi 44,0%, dok pad noćenja iznosi 32,4%.

Utjecaj COVID-19 krize na turistički potražnju u Austriji u 2020. godini

U ožujku 2020. godine, 52% Austrijanaca je već imalo fiksno planirana i bukirana putovanja, dok je daljnjih 19% namjeravalo putovati do kraja godine, ali još nije fiksno bukiralo svoj godišnji odmor.

Uvođenje prvog „lock-down-a“, odnosno zatvaranja gospodarstva, kod građana je izazvalo zabrinutost za vlastito radno mjesto te osobne financijske gubitke uslijed uvođenja vladine mjere za subvencionirano skraćeno radno vrijeme kojim se smanjuje osobni dohodak zaposlenika.

Godišnji odmor i odmorišna putovanja važan su i sastavni dio života Austrijanaca što se dodatno potvrdilo uvođenjem ograničenja kretanja. Sigurnost pri putovanjima (sigurnost u destinaciji, putno i osobno osiguranje, uvjeti storniranja) kod Austrijanaca igra veliku ulogu te je sigurnost u vrijeme COVID-19 krize dodatno došla do izražaja.

Dvije trećine Austrijanaca, unatoč pandemiji COVID-19 ima financijske mogućnosti kao i slobodno vrijeme za realizaciju odmorišnih putovanja, međutim namjera odlaska na odmorišna putovanja je ipak pala za 10%. Spremnost za putovanjima unutar vlasti-

te zemlje znatno je narasla (72%), omiljene domaće destinacije su Štajerska, Koruška i Salzburg.

Omiljene inozemne destinacije su Njemačka, Hrvatska i Italija. Austrijski turisti u ovoj godini prednost daju odmorišnom turizmu, planinarenju, odmoru u prirodi i kupališnom turizmu. Veliku važnost pri tome daju higijenskim uvjetima u destinaciji i u smještajnom objektu te COVID-19 situaciji u destinaciji. Od daljnje velike važnosti im je, u slučaju pogoršanja situacije s koronavirusom, mogućnost brzog povratka u vlastitu zemlju te mogućnost izbjegavanja kontakata s nepoznatim osobama.

Izvor: Österreich Werbung

Putovanja u 2021. godini pod utjecajem COVID-19 krize

58% Austrijanaca namjerava na jesen ili zimu 2020. godine putovati. Od toga dvije trećine namjerava putovati unutar vlastite zemlje.

80% Austrijanaca namjerava putovati u razdoblju travnja-rujan 2021. godine. Od toga polovica njih namjerava putovati unutar vlastite zemlje.

Negativan utjecaj na planiranje putovanja imaju:

- trenutna nesigurnost zbog pandemije, svaki drugi ispitanik zabrinut je mogućnošću zaraze koronom u destinaciji ili tijekom putovanja
- zabrinutost za povratom sredstava u slučaju storniranja putovanja i zbog mogućnosti obavezne karantene u slučaju zaraze. Veći je negativni utjecaj ovih faktora na planove za putovanja nego strah od virusa.

Trenutna situacija utječe na bukiranje odmora:

- 52% Austrijanaca čeka razvoj situacije i kratkoročno bukira odmor,
- Svaki treći ispitanik planira bukiranje odmora 4 tjedna prije putovanja,
- jedna četvrtina ispitanika tek 4 tjedna prije putovanja počinje istraživati destinacije i traži inspiracije za odmor.

Sigurnost za gosta:

- garancije za povrat sredstava i velikodušni uvjeti storniranja u slučaju da se putovanje ne može realizirati
- prikladni higijenski uvjeti i sigurnost povratka u svoju zemlju unatoč zatvaranja granica ili otkazivanja letova

(Izvor: Österreich Werbung)

Ukupan broj stanovnika koji su tijekom 2020. godine otputovali na odmor

Putovanja Austrijanaca su, uslijed uvedenih ograničenja kretanja i upozorenja putovanja, u prvoj polovici 2020. godine vidno smanjena. Od sredine ožujka do kraja svibnja u cijeloj Austriji na snazi je bilo ograničenje kretanja, cijelo gospodarstvo je bilo zatvoreno te su sve zemlje na svijetu bile pod upozorenjem putovanja najviše sigurnosne razine 6. Svi hoteli i smještajni objekti u funkciji turizma bili su zatvoreni do 29. svibnja, granice sa susjednim zemljama su se otvorile početkom lipnja, a granice s trećim zemljama unutar EU i šengenskog prostora sredinom lipnja. Uslijed ovakvih epidemioloških mjera, turistička putovanja unutar zemlje i u inozemstvo bila su praktički nemoguća sve do početka lipnja.

Rezultati 1. polugodišta 2020. godine

- Ostvareno je 5,59 milijuna putovanja s najmanje jednim noćenjem što predstavlja pad od 42,7%
- Najveći ukupni pad od 61,3% zabilježen je u 2. kvartalu, pri čemu je pad putovanja unutar zemlje iznosio 27,9%, a pad inozemnih putovanja 91,2%
- 76% svih putovanja (4,25 milijuna putovanja) realizirano je unutar zemlje što predstavlja pad od 21,8% u odnosu na isto razdoblje 2019. godine
- Realizirano je tek 1,34 milijuna inozemnih putovanja što predstavlja pad od 69%. Najznačajniji pad kod inozemnih putovanja zabilježen je za Njemačku (-60,2%), Mađarsku (-28,9%), Italiju (-86,4%) i Hrvatsku (-79%).

Izvor: Statistik Austria

Broj stanovnika koji su na odmor otputovali u inozemstvo/ odmor proveli u vlastitoj zemlji

U prvoj polovici 2020. godine ostvareno je ukupno 42,7% manje putovanja austrijskih gostiju u odnosu na isto razdoblje 2019. godine. Pad putovanja unutar vlastite zemlje iznosio je 21,8%, dok je pad putovanja u inozemstvo iznosio 69%.

76% svih turističkih putovanja ostvareno je u vlastitoj zemlji (u odnosu na 55,7% u 2019. godini), dok je tek 24% ostvareno u inozemstvu (u odnosu na 44,3% u 2019. godini).

Odmorišna putovanja s najmanje jednim noćenjem u 1. polovici 2019. i 2020.

	1. polovica 2019.	1. polovica 2020.	Promjena (u %)
Trajanje putovanja (apsolutno u 1.000)			
Kratka odmorišna putovanja (1–3 noćenja)	5.549,80	3.668,30	-33,9
Glavno odmorišno putovanje (više od 4 noćenja)	4.205,90	1.919,20	-54,4
Ukupno	9.755,80	5.587,50	-42,7
U zemlji / u inozemstvu (apsolutno u 1.000)			
U zemlji	5.432,50	4.245,50	-21,8
U inozemstvu	4.323,30	1.342,00	-69
Ukupno	9.755,80	5.587,50	-42,7

Izvor: Statistik Austria

Odmorišna putovanja s najmanje jednim noćenjem u 1. polovici 2019. i 2020.

	1. polovica 2019.	1. polovica 2020.
U zemlji / u inozemstvu (udio %)		
U zemlji	55,7	76
U inozemstvu	44,3	24
Ukupno	9.755,80	5.587,50

Izvor: Statistik Austria

Tijekom 2019. godine 5,8 milijuna Austrijanaca ostvarilo je 21,2 milijuna odmorišnih putovanja pri čemu je nešto više od polovice odmorišnih putovanja (52,5%) realizirano unutar zemlje. 31% svih odmorišnih putovanja odnosio se na glavni godišnji odmor u inozemstvu, 15% na glavni godišnji odmor unutar zemlje, 37% na kratki odmor unutar zemlje te 16% na kratki odmor u inozemstvu.

Redoslijed omiljenih destinacija

Omiljenije inozemne destinacije za kratke odmore u 2019. godini bile su Njemačka (30%), Italija (22%), Hrvatska (8%), Mađarska (8%), Češka (6%) i Slovenija (5%). Omiljene inozemne destinacije za korištenje glavnog godišnjeg odmora u 2019. godini bile su Italija (20%), Hrvatska (10%), Njemačka (10%), Španjolska (8%), Grčka (7%) i Francuska (3%).

Tijekom prve polovice 2020. godine omiljene inozemne destinacije prema udjelu u ukupno ostvarenim inozemnim putovanjima bile su Njemačka (21,8%), Mađarska (10,4%), Italija (9,7%) i Hrvatska (5,9%). Kod ovih rezultata treba uzeti u obzir ranije otvaranje austrijskih granica prema susjednim zemljama u odnosu na treće zemlje unutar Europske unije, rodbinske veze u susjednim zemljama, razdoblje zimske sezone početkom godine te činjenicu da se brojke odnose na razdoblje do kraja mjeseca lipnja (Austrija je ukinula upozorenje putovanja za Hrvatsku sredinom lipnja kada je i otvorila granice prema Hrvatskoj).

Odmorišna putovanja s najmanje jednim noćenjem u 1. polovici 2019. i 2020.

	1. polovica 2019.	1. polovica 2020.
Top inozemne destinacije (udio u inozemnim putovanjima u %)		
Njemačka	17	21,8
Mađarska	4,6	10,4
Italija	22,1	9,7
Hrvatska	8,7	5,9
Španjolska	6	4,4
Francuska	2,7	3,3
Češka	2,5	3,3
Velika Britanija	2,6	3,1
Turska	1,3	1
Grčka	3,9	0,2
Daleke zemlje izvan Europe i Turske	9,8	13,3
Ostala putovanja	18,8	23,6

Izvor: Statistik Austria

Navike putovanja Austrijanaca prema destinacijama (1969. - 2019. godina)

Godina	Glavni godišnji odmor s najmanje 4 noćenja							
	u zemlji	u inozemstvu	među ostalim zemljama					ukupno
			Italija	Hrvatska	Njemačka	Grčka	Španjolska	
	u 1.000		u %					U 1.000
1969.	1.330	1.088	39	.	9,9	1,4	3	2.418
1972.	1.548	1.217	39,6	.	9,5	2,4	3,3	2.765
1975.	1.944	1.656	36,6	.	8,5	3,8	.	3.600
1978.	1.841	1.841	33,3	.	7,1	6,8	.	3.682
1981.	2.238	2.065	31,5	.	7,6	7,9	.	4.303
1987.	1.988	2.635	28,4	.	5,2	11	.	4.623
1990.	2.223	2.946	19,4	.	6	11,9	.	5.169
1993.	2.576	2.950	21,1	5	6	9,1	8,2	5.526
1996.	2.176	3.713	23,9	7	4,1	9,7	8,8	5.889
1999.	2.352	3.953	24,6	8,5	3,9	11,2	8,3	6.306
2000.	2.252	4.660	23,4	10,4	4,1	10,7	8,6	6.911
2001.	2.390	4.207	24,2	13,1	3,8	8,5	6,9	6.598
2002.	2.215	3.907	25,1	12,7	4,1	9,1	5,7	6.122
2003.	2.960	5.062	23,2	12	5,8	9,3	8,3	8.023
2004.	2.769	5.072	21,8	10,9	7,7	8,3	7,2	7.841
2005.	2.693	4.775	21,1	11,3	7,6	8,3	5,9	7.468
2006.	3.195	5.550	20,7	12,8	7,3	7,3	8,2	8.745
2007.	3.121	5.563	19,5	12,6	7,9	7,1	7,1	8.685
2008.	3.226	5.342	20,1	11,3	8,9	6,3	7,4	8.569
2009.	3.315	5.970	20	12,1	8,6	6,4	6,7	9.284
2010.	3.222	5.866	19	12,3	8,3	4,6	8,2	9.087
2011.	3.124	5.727	21,2	14,9	10,3	4,7	7,9	8.851
2012.	3.238	6.168	22,1	14,5	9,4	4,2	7,4	9.406
2013.	3.367	5.834	19,7	12,9	9,6	6,3	6,7	9.202
2014.	2.864	5.918	20,8	13,8	10,7	6,1	7,3	8.782
2015.	2.846	5.877	20,4	12,8	9,6	5,8	8,2	8.723
2016.	3.181	6.402	21,1	16,4	9,9	5,2	7,6	9.583
2017.	3.084	6.531	20,5	16,0	9,5	5,5	7,7	9.615
2018. (revidirano)	3.239	6.375	19,7	16,7	8,6	4,8	6,4	9.614
2019.	3.222	6.662	20,3	10,5	9,9	8,3	7,4	9.884

Izvor: Statistik Austria

Omjer između organiziranog i individualnog prometa za vodeće destinacije

Udio individualnih turističkih putovanja u ukupno ostvarenim turističkim putovanjima austrijskih turista u prvoj polovici 2020. godine povećao se u odnosu na isto razdoblje 2019. godine. Razlog povećanje individualnih putovanja u odnosu na organizirana putovanja povezana je sa COVID-19 situacijom i vlastitom sigurnosti prilikom putovanja. Naime, putovanja vlastitim prijevozom

gostima ukljeva osjećaj najveće sigurnosti te ujedno i pruža najbolju mobilnost u slučaju potrebe za brzim povratkom iz destinacije u vlastitu zemlju. Međutim, isto tako je umor od COVID-19 pandemije i mjera protiv širenja pandemije utjecalo na kratkoročno donošenje odluka za realizaciju kratkih odmora u geografski bliskim destinacijama koje upravo zbog svoje geografske blizine omogućuju dolazak u najsigurnijem prijevoznom sredstvu, odnosno osobnim automobilom.

Odmorišna putovanja s najmanje jednim noćenjem u 1. polovici 2019. i 2020.

	1. polovica 2019.	1. polovica 2020.
Organizacija putovanja (udio u %)		
privatno-individualno	75,7	86,4
Turistička agencija / organizator putovanja	24,3	13,6

Izvor: Statistik Austria

Vrsta prijevoza koji su turisti preferirali prilikom odlaska na godišnji odmor

Najčešće korištena prijevozna sredstva za odmorišna putovanja u 2019. godini bila su vlastiti automobil (62,9%), avion (17,9%) i vlak (11,8%). Udio vlastitog prijevoza kod putovanja unutar zemlje bio je 78,8%, dok je on kod inozemnih putovanja iznosio 45,4%.

Najčešće korišteno prijevozna sredstvo u 1. polovici 2020. godine bio je vlastiti automobil koji se više koristio u odnosu na isto razdoblje 2019. godine. Udio putovanja zrakoplovom zabilježio je pad u korist putovanja vlastitim prijevozom.

Vlastiti prijevoz

- 83,3% putovanja unutar zemlje (77,7% u 2019.)
- 48,9% putovanja u inozemstvo (43,7% u 2019.)

Zračni prijevoz

- 33,7% putovanja u inozemstvo (37,6% u 2019.)
- Broj inozemnih putovanja zrakoplovom zabilježio je pad od -72,2%

Zračna luka Beč u razdoblju od siječnja do rujna 2020. godine zabilježila je 8,7 milijuna putnika (pad od 71,2%), financijski promet od 277 milijuna eura (pad od 56,9%), EBITDA od 62,3 milijuna eura (pad od 80,1%), EBIT od -43,6 milijuna eura (pad od 120,3%).

COVID-19 pandemija i svjetska kriza koju je ova pandemija izazvala dovela je do zatvaranja gospodarstava u cijelom svijetu i Europi, do zatvaranja granica i ograničenja putovanja te time i do obustave letova. Zračni prijevoznici su prizemljili svoje flote, krenuli u restrukturiranje poslovanja, prijevremeno rashodovanje starih aviona radi uštede na troškovima održavanja te su prijavili zaposlenike na vladinu mjeru subvencioniranog skraćenog radnog vremena.

Ponovnim pokretanjem gospodarstva i otvaranjem granica u lipnju 2020. godine, zračni prijevoz se počeo ponovo uspostavljati, ali u puno manjem obimu od planiranog za 2020. godinu. Sigurnost prilikom putovanja, brza dostupnost odmorišnih destinacija, strah od ponovnog zatvaranja granica, mogućnost brzog povratka iz destinacije u vlastitu zemlju utjecali su da putnici koriste vlastito prijevozno sredstvo i biraju geografski bliske destinacije za odmor.

Izvor: Statistik Austria

Koji su način organiziranja odmora / bukiranja turisti preferirali prilikom odlaska na godišnji odmor

Od ukupno 21,2 milijuna realiziranih odmorišnih putovanja Austrijanaca u 2019. godini 75,1% je organizirano privatno u vlastitom aranžmanu dok je 24,9% organizirano preko turističke agencije ili organizatora putovanja. Promatraju li se samo inozemna odmorišna putovanja, udio putovanja za glavni godišnji odmor organiziranih u vlastitom aranžmanu iznosio je 57,3%, dok udio putovanja za kratki odmor organiziran u vlastitom aranžmanu iznosio je 68,1%.

U prvoj polovici 2020. godine zabilježen je porast individualnog organiziranja putovanja u vlastitom aranžmanu od 10,7% u odnosu na isto razdoblje 2019. godine, pri čemu je važno napomenuti kako se u ovom razdoblju COVID-19 pandemija snažno odrazila na buking godišnjih odmora. Naime, dok je do veljače 2020. godine buking bilježio dvoznamenkasti procentualni rast za sve destinacije u odnosu na isto razdoblje 2019. godine, s uvođenjem vladinih mjera protiv širenja pandemije u ožujku 2020. godine te zatvaranjem granica diljem svijeta i Europe i uvođenjem najvišeg stupnja upozorenja putovanja, buking je u potpunosti stao.

Organizatori putovanja i turističke agencije do lipnja 2020. godine bavili su se isključivo repatrijacijom gostiju iz inozemstva i otkazivanjima putovanja. Ovo razdoblje obilježio je problem povrata uplaćenih sredstava za godišnje odmore nakon storniranja putovanja. Naime, dok su gosti koji su svoja putovanja bukirali individualno, direktno kod pružatelja usluga, imali problema s dobivanjem povrata sredstava (koji je reguliran zakonodavstvom domicilne zemlje u kojoj je odmor bukiran direktno kod pružatelja usluga), turističke agencije i organizatori putovanja su sredstva za stornirana putovanja vraćali svojim klijentima. S druge strane, organizatori putovanja i turističke agencije nisu mogle dobiti povrat sredstava za avio karte pošto su zračni prijevoznici za prodane, ali stornirane letove izdavali vaučere. Daljnji trošak za agencije i organizatore putovanja koji se ovdje stvorio, i to u situaciji u kojoj su svi prihodi bili drastično smanjeni, su akontacije za kontingente u smještajnim objektima koje su tek trebale biti vraćene.

Izvor: Statistik Austria

Preferencije turista s obzirom na vrstu smještaja

Najčešće birani oblik smještaja kod odmorišnih putovanja u 2019. godini bio je hotelski smještaj (54,2%) te zatim besplatni privatni smještaj kod prijatelja, rodbine ili u vlastitoj vikendici (28,5%).

U prvoj polovici 2020. godine udio hotelskog smještaja kod odmorišnih putovanja bio je 40,8%, dok je udio smještaja kod prijatelja, rodbine ili u vlastitoj vikendici bio 44,1%. u odnosu na 29,8% u istom razdoblju 2019. godine.

Promjena udjela u korist besplatnog privatnog smještaja u prvoj polovici 2020. godine s jedne strane odnosi se na uskrasne blagdane u 2020. godini, te s druge strane na promjenu preferencija smještaja uslijed COVID-19 pandemije zbog koje turisti prilikom odabira smještaja traže siguran smještaj s malom mogućnošću kontakta s osobama izvan kruga prijatelja, rodbine i vlastitog kućanstva.

Izvor: Statistik Austria

Razrada tržišta s obzirom na motiv putovanja

Glavni motivi za glavni godišnji odmor unutar zemlje i u inozemstvu oduvijek su bili aktivni odmor, odmor od svakodnevnice i sunce i more, pri čemu motiv posjet rodbini i prijateljima sve više raste. Motiv sunce i more s godinama gubi na važnosti tako da je udio ovog motiva putovanja za glavni godišnji odmor od 1987. godine s 37,9% do 2019. godine pao na 16,5%. Udio aktivnog odmora od 2006. godine sve je veći u odnosu na udio klasičnog motiva sunce i more.

Izvor: Statistik Austria

Motivi putovanja u 2019. godini

Glavni godišnji odmor	udio
Aktivni odmor	21,30%
Odmor	18,50%
Sunce i more	16,50%
Posjet rodbini i prijateljima	17,90%
Kultura, razgledavanje, posjet gradovima	17,20%

Promatraju li se ukupno sva realizirana putovanja (glavni odmor i kratka putovanja) u inozemstvo u 2019. godini, glavni motiv putovanja bio je kultura, razgledavanje i posjet gradovima. Iza toga slijede posjet rodbini i prijateljima, sunce i more, odmor od svakodnevnice te aktivni odmor.

Motivi putovanja u 2019. godini

Putovanja unutar zemlje	udio
Posjet rodbini i prijateljima	33%
Aktivni odmor i sport	25%
Odmor	17%
Kultura, razgledavanje, posjet gradovima	11%
Wellness	7%

Putovanja u inozemstvo	udio
Kultura, razgledavanje, posjet gradovima	25%
Posjet rodbini i prijateljima	20%
Sunce i more	18%
Odmor	15%
Aktivni odmor	11%

U prvoj polovici 2020. godine redoslijed glavnih motiva, promatrajući sva realizirana putovanja u inozemstvo, bio je nešto drugačiji. Naime, glavni motiv bio je posjet rodbini i prijateljima što se dovodi u vezu s uskršnjim blagdanima u tom razdoblju. Slijedi kultura, razgledavanje i posjet gradovima te aktivni odmor i sport. Pri tome valja napomenuti kako u ovom razdoblju još nije uključena glavna odmorišna ljetna sezona te su stoga redoslijedi motiva za putovanje drugačiji u odnosu na cijelu 2019. godinu.

Motivi putovanja u 1. polovici 2020. godine

Putovanja unutar zemlje	udio
Posjet rodbini i prijateljima (tradicionalno visoki udio zbog Uskrsa)	35,10%
Aktivni odmor i sport	33,10%
Odmor	14,10%
Wellness	4,10%
Kultura, razgledavanje, posjet gradovima	17,20%

Putovanja u inozemstvo	udio
Posjet rodbini i prijateljima (tradicionalno visoki udio zbog Uskrsa)	38,80%
Kultura	20,90%
Aktivni odmor i sport	9,50%

Izvor: Statistik Austria

Prosječni budžet/potrošnja po putovanju

Austrijanci su zbog stabilne gospodarske i financijske situacije, te uslijed porezne reforme koja je omogućila veće neto primitke, u 2019 godini na raspolaganju imali prosječni budžet za odmorišna putovanja u visini od 2.627 eura.

Ekonomske prilike uvjetovane COVID-19 krizom u 2020. godini, koje su za 38% Austrijanaca bile presudne prilikom planiranja godišnjeg odmora, dovele su do smanjenja prosječnog budžeta za odmorišna putovanja za 20% na 2.108 eura. Ovakvo smanjenje prosječnog budžeta za odmorišna putovanja u skladu je i s europskim prosjekom koji je sa 2.020 eura u 2019. godini pao na 1.604 eura u 2020. godini.

Izvor: Generali – Europ Assistance Urlaubsbarometer 2020“

PREGLED ORGANIZATORA PUTOVANJA NA TRŽIŠTU

Prema podacima WKO (Gospodarska komora Austrije) za 2019. godinu, u Austriji je registrirano 2.666 turističkih agencija od kojih 2.143 agencija ima neograničeno odobrenje, a 523 ograničeno odobrenje za obavljanje poslova turističke agencije. Njih 730 je 2018. godine na tržištu nastupalo i kao organizator putovanja. Turističke agencije i organizatori putovanja zajedno ukupno zapošljavaju 10.148 osoba.

Najveći organizatori putovanja u Austriji i ujedno i tržišni lideri su Alltours, Eurotours, FTI Austrija, Jumbo/Ruefa, REWE Aistria (ITS Billa, Jahn, DERTOUR i Meier's WR) i TUI Österreich (TUI, GULET i Terra).

Kataloškom prodajom odmora u Hrvatskoj bave se:

a) stalni programi većeg opsega

- TUI Austrija – u njemačkom vlasništvu
- Gruber Reisen Graz – u austrijskom privatnom vlasništvu
- Dertour Salzburg – u njemačkom vlasništvu
- Springer Reisen Klagenfurt – u austrijskom privatnom vlasništvu
- ITS Billa Wien – u njemačkom vlasništvu
- Novasol Innsbruck – u danskom vlasništvu
- Interhome Innsbruck – u švicarskom vlasništvu
- Sabtours Linz – u austrijskom privatnom vlasništvu
- FTI Touristik – u njemačkom privatnom vlasništvu
- Eurotours – u austrijskom privatnom vlasništvu
- High Life – u austrijskom privatnom vlasništvu

b) povremeni manji programi

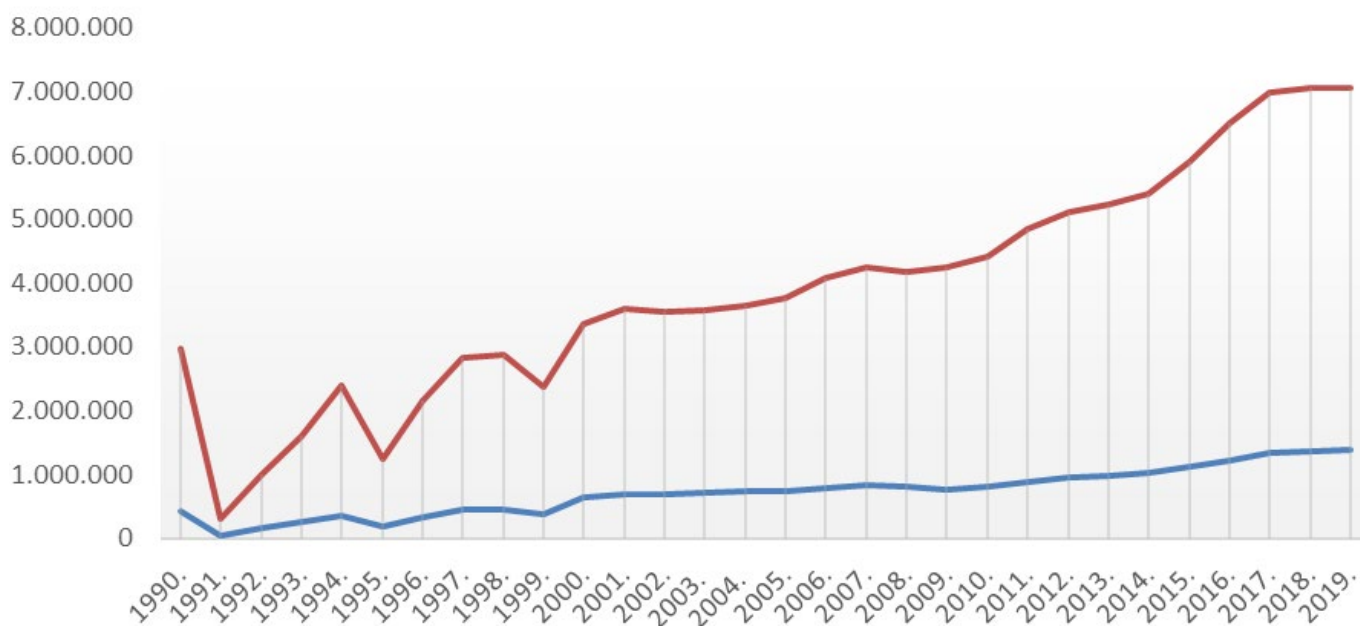
- Christophorus Mayrhofen – u austrijskom privatnom vlasništvu
- Vordereger Busreisen Zell am See – u austrijskom privatnom vlasništvu
- Sommerger Reisen Klagenfurt – u austrijskom privatnom vlasništvu
- Österreichisches Verkehrsbüro Wien – u austrijskom vlasništvu
- Rail Tours Austria Wien – u austrijskom vlasništvu
- Ruefa Reisen Wien – u austrijskom vlasništvu
- Wintereder Busreisen Vöcklabruck – u austrijskom privatnom vlasništvu
- Gegg Reisen Schönaich – u austrijskom privatnom vlasništvu
- Kratschmar Reisen Amstetten – u austrijskom privatnom vlasništvu
- Otto Reisen Graz – u austrijskom privatnom vlasništvu
- Seiner Reisen Lieserbrücke – u austrijskom privatnom vlasništvu
- Jöbstl Reisen Deutschlandsberg – u austrijskom privatnom vlasništvu
- Mader Reisen Linz-Katsdorf – u austrijskom privatnom vlasništvu
- Hannes Zischka Sportreisen – Graz – u austrijskom privatnom vlasništvu
- Columbus Reisen Wien – u austrijskom privatnom vlasništvu
- Blaguss Wien – u austrijskom privatnom vlasništvu
- Herburger Reisen Dorbin – u austrijskom privatnom vlasništvu

DOPRINOS TRŽIŠTA U UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU

AUSTRIJA	Dolasci			Noćenja		
	apsol.	indeks	1990.=100	apsol.	indeks	1990.=100
1990.	426.745		100	2.975.349		100
1991.	54.008	13	13	303.144	10	10
1992.	164.124	304	38	1.014.203	335	34
1993.	248.988	152	58	1.594.904	157	54
1994.	362.458	146	85	2.406.360	151	81
1995.	193.082	53	45	1.254.548	52	42
1996.	342.000	177	80	2.165.000	173	73
1997.	447.437	131	105	2.836.888	131	95
1998.	456.899	102	107	2.871.271	101	97
1999.	374.276	82	88	2.377.516	83	80
2000.	640.199	171	150	3.358.250	141	113
2001.	686.844	107	161	3.600.881	107	121
2002.	690.366	101	162	3.543.456	98	119
2003.	708.506	103	166	3.585.371	101	121
2004.	740.960	105	174	3.638.005	101	122
2005.	742.498	100	174	3.756.535	103	126
2006.	790.083	106	185	4.069.302	108	137
2007.	839.717	106	197	4.244.607	104	143
2008.	813.728	97	191	4.164.793	98	140
2009.	776.450	95	182	4.258.338	102	143
2010.	810.340	104	190	4.420.058	104	149
2011.	892.467	110	209	4.836.232	109	163
2012.	945.578	106	222	5.103.762	106	172
2013.	969.422	103	227	5.221.182	102	175
2014.	1.018.521	105	239	5.403.515	103	182
2015.	1.119.709	110	262	5.902.474	109	198
2016.	1.230.757	110	288	6.504.176	110	219
2017.	1.331.215	108	312	6.990.661	107	235
2018.	1.369.709	103	321	7.064.741	101	237
2019.	1.385.004	101	325	7.056.926	100	237

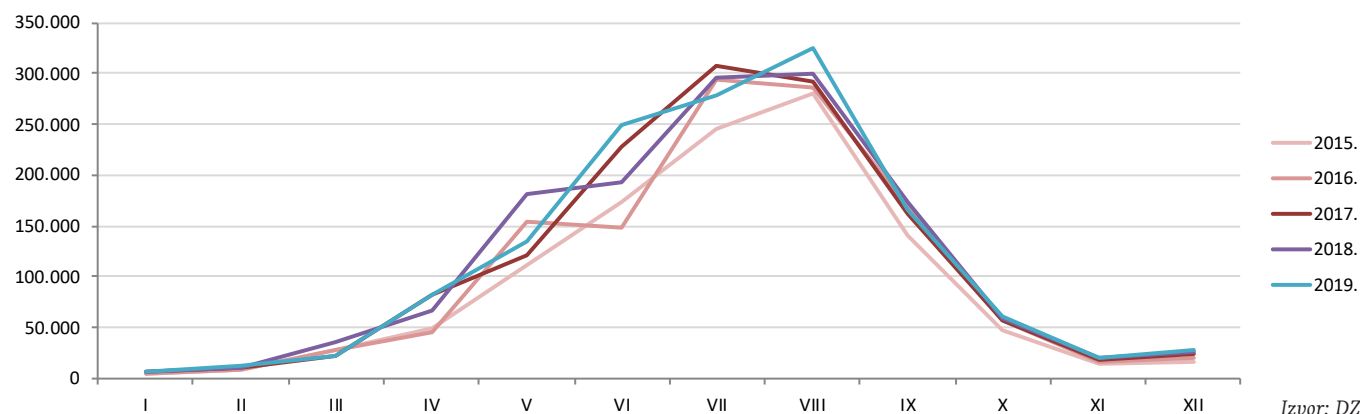
Izvor: DZS

Dolasci i noćenja austrijskih turista, razdoblje 1990. - 2019.

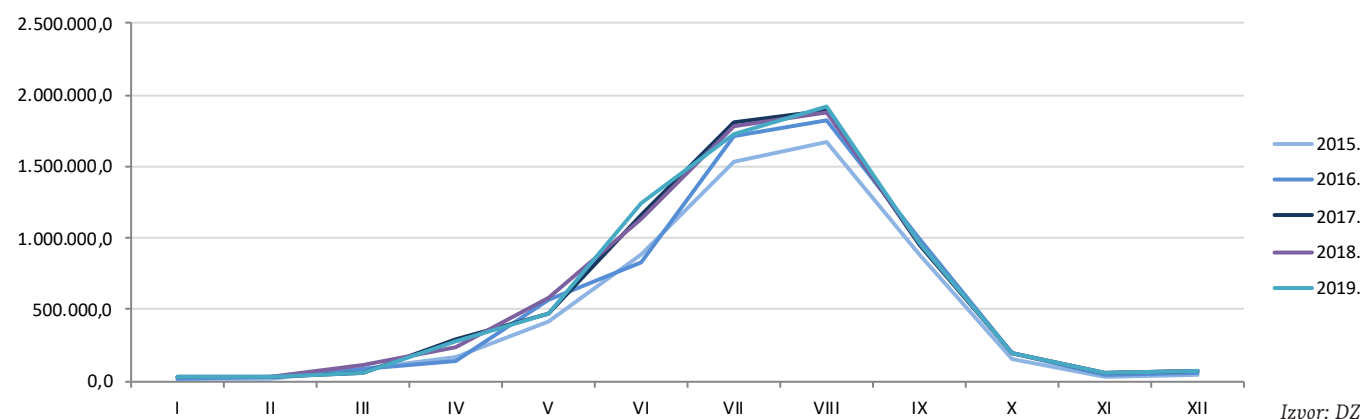
Izvor: DZS

Dolasci po mjesecima - Austrija

Izvor: DZS

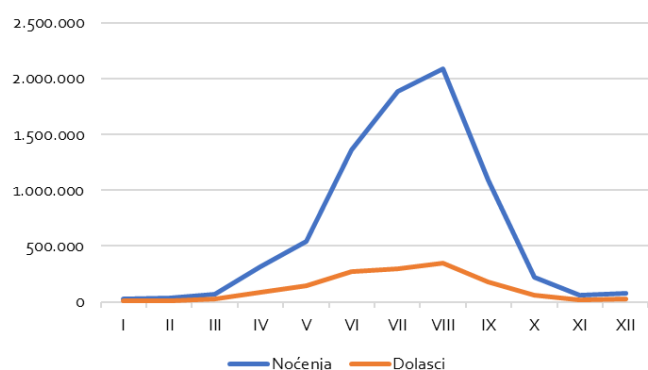
Noćenja po mjesecima - Austrija

Izvor: DZS

REZULTATI 2019. PREMA SUSTAVU eVISITOR

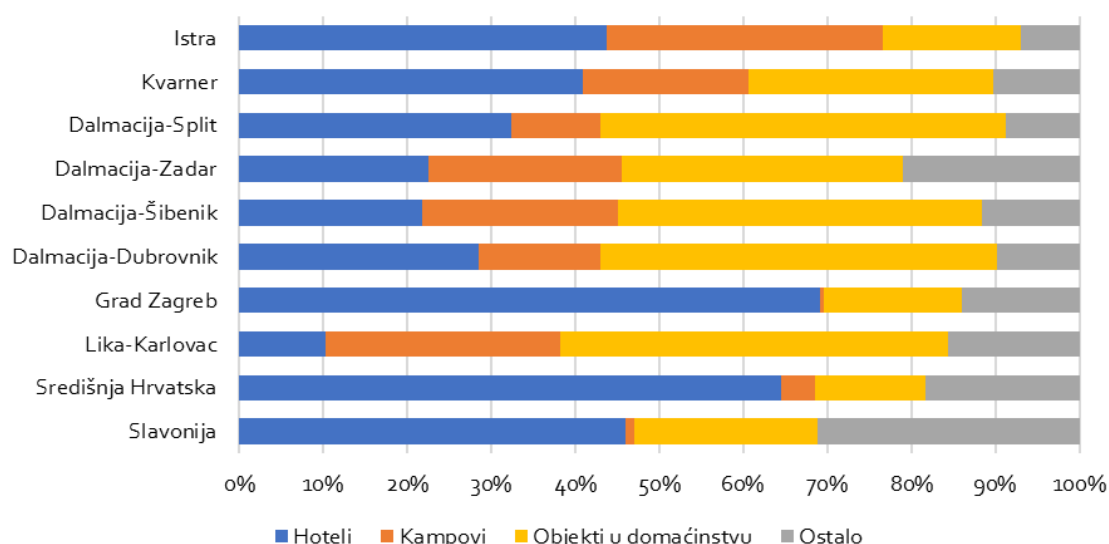
Dolasci i noćenja austrijskih turista, 2019.

Dolasci i noćenja po klasterima

	Dolasci	Noćenja
Istra	654.667	3.483.770
Kvarner	358.201	1.842.367
Dalmacija-Zadar	109.260	701.779
Dalmacija-Split	92.469	531.392
Nautika	66.212	425.200
Dalmacija-Šibenik	53.428	337.187
Lika-Karlovac	46.452	189.355
Dalmacija-Dubrovnik	32.505	152.582
Grad Zagreb	36.915	61.495
Središnja Hrvatska	15.297	29.066
Slavonija	5.048	9.812
Ukupno	1.470.454	7.764.005

Noćenja austrijskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2019.

Top deset gradova/općina po noćenjima

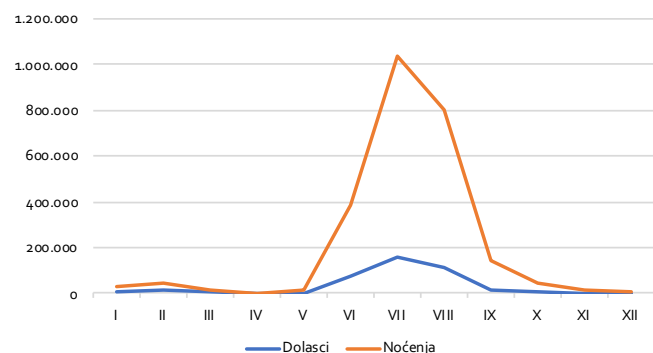
Grad općina	Noćenja
Rovinj	589.776
Poreč	575.626
Umag	383.600
Medulin	342.197
Tar	296.744
Opatija	249.725
Vrsar	245.655
Mali Lošinj	243.904
Novigrad (Istarska)	226.046
Labin	190.429

Dolasci po dobi i spolu

	muškarci	žene
0-5 godina	2,6%	2,5%
6-11 godina	3,5%	3,2%
12-17 godina	3,2%	3,3%
18-24 godina	3,9%	4,0%
25-34 godina	6,5%	6,3%
35-44 godina	7,7%	7,3%
45-54 godina	9,9%	8,4%
55-64 godina	8,3%	7,4%
> 65 godina	6,3%	5,8%

REZULTATI 2020. PREMA SUSTAVU eVISITOR

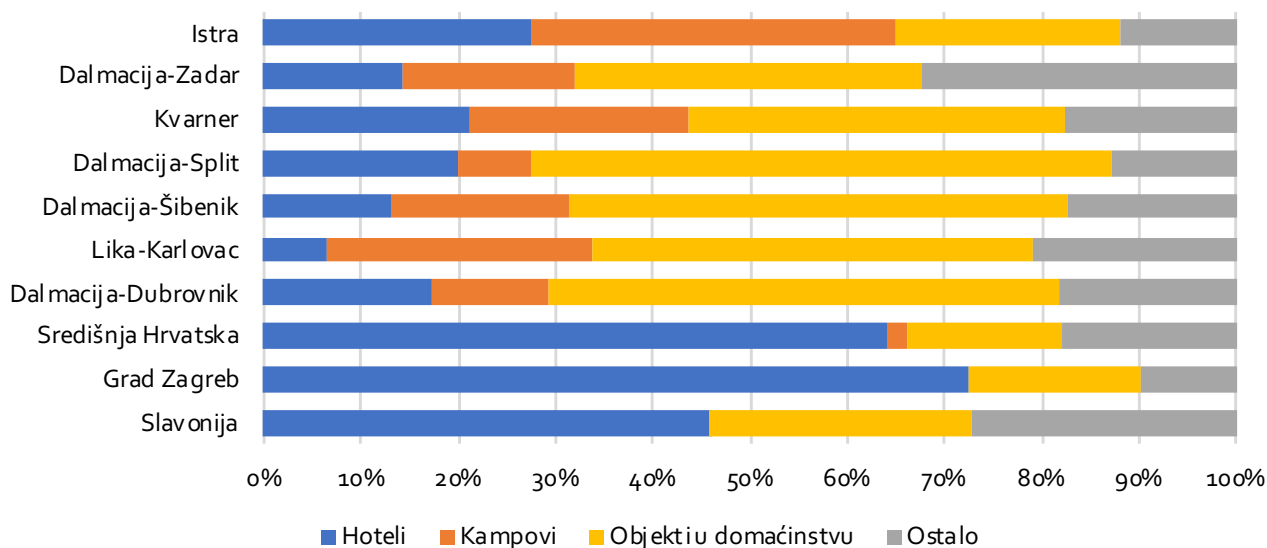
Dolasci i noćenja austrijskih turista, 2020.

Dolasci i noćenja po klasterima

Klaster	Dolasci	Noćenja
Istra	152.800	958.040
Kvarner	89.337	570.354
Dalmacija-Zadar	39.652	314.730
Dalmacija-Split	32.965	217.865
Nautika	27.316	190.772
Dalmacija-Šibenik	17.931	129.499
Lika-Karlovac	11.515	57.051
Dalmacija-Dubrovnik	9.374	64.330
Grad Zagreb	8.782	17.860
Središnja Hrvatska	5.226	11.645
Slavonija	1.445	3.243
Ukupno	396.343	2.535.389

Noćenja austrijskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2020.

Top deset gradova/općina po noćenjima

Grad općina	Noćenja
Rovinj	196.118
Poreč	129.318
Medulin	111.615
Mali Lošinj	77.272
Vrsar	73.914
Zadar	69.772
Umag	68.978
Tar	65.818
Rab	63.730
Opatija	56.597

Dolasci po dobi i spolu

Dobna skupina	muškarci	žene
0-5 godina	2,9%	2,8%
6-11 godina	3,9%	3,7%
12-17 godina	3,6%	3,6%
18-24 godina	5,0%	4,8%
25-34 godina	8,1%	7,5%
35-44 godina	8,6%	7,9%
45-54 godina	10,5%	8,1%
55-64 godina	7,6%	5,5%
> 65 godina	3,6%	2,4%

TOMAS HRVATSKA 2019. - AUSTRIJA

TOMAS istraživanja primarna su kvantitativna istraživanja u okviru kojih se podaci prikupljaju osobnim intervjuom s turistima (uz korištenje strukturiranog upitnika), a provode se s ciljem identifikacije stavova i potrošnje turista u hrvatskim turističkim destinacijama. Posljednje u nizu, pod nazivom TOMAS Hrvatska 2019. po prvi je puta provedeno na području cijele zemlje, od svibnja 2019. do ožujka 2020. godine, tako da ujedno donosi rezultate obilježja putovanja i boravka turista u Hrvatskoj izvan razdoblja ljetne turističke sezone. Na takav način, istraživanje je reprezentativno za posljednju „standardnu“ turističku godinu prije pojave epidemije virusa COVID-19 te posljedične globalne društvene i gospodarske krize, s dramatičnim implikacijama na turistička putovanja u svjetskim razmjerima.

Uz domaće tržište, istraživanjem su obuhvaćena i za Hrvatsku značajnija europska tržišta – Njemačka, Slovenija, Austrija, Poljska, Italija, Češka, Ujedinjeno Kraljevstvo, Skandinavija, Mađarska, Nizozemska, Slovačka, Francuska, BiH, Švicarska, Belgija, Španjolska, Srbija, kao i odabrana daleka tržišta - SAD, Republika Koreja, Kina, Japan.

U nastavku slijede pokazatelji iz istraživanja TOMAS Hrvatska 2019. koji prikazuju set odabranih karakteristika profilom obrađenog tržišta, uz usporedbu s prosječnim vrijednostima svih istraživanjem obuhvaćenih stranih tržišta. Zelenom bojom označene su vrijednosti kod kojih tržište u okviru relevantnijih podatkovnih kategorija pokazuje značajnije iznadprosječan rezultat, dok su crveno označene vrijednosti značajnije ispodprosječnog rezultata.

Glavni motivi odmorišnih putovanja

Motivi	Prosjek za strana tržišta	Austrija
More	66,5	71,8
Priroda	13,4	13,7
Touring, sightseeing	7,2	0,9
Gradovi (city break)	4,8	2,8
Kultura i umjetnost	2,0	1,8
Zabava i festivali	1,3	1,0
Sela, ruralno područje	0,9	1,4
Manifestacije i događanja	0,6	0,4
Gastronomija	0,6	2,0
Wellness, toplice	0,4	0,5
Ostali sportovi i rekreacija	0,5	1,6
Cikloturizam, mountain biking	0,3	0,3
Planinarenje, hodanje	0,2	0,0
Nešto drugo	1,1	1,9
UKUPNO	100,0	100,0

Motiv dolaska u Hrvatsku

Motivi	Prosjek za strana tržišta	Austrija
More	79,1	86,9
Priroda	56,2	65,6
Gradovi (city break)	24,8	18,6
Touring, sightseeing	22,3	12,4
Kultura i umjetnost	13,4	16,0
Ostali sportovi i rekreacija	11,1	11,8
Gastronomija	6,7	10,2
Zabava i festivali	5,1	4,7
Sela, ruralno područje	4,7	5,5
Manifestacije i događanja	4,1	4,4
Posao	2,8	1,9
Wellness, toplice	3,3	3,6
Planinarenje, hodanje	3,3	3,9
Drugi odmorišni motivi	2,6	3,2
Posjet rodbini i prijateljima	1,7	0,7
Cikloturizam, mountain biking	1,7	1,5
Zdravstveni razlozi	0,8	0,9
Obrazovanje	0,4	0,1
Vjerski razlozi	0,2	0,0
Neki drugi razlog	1,0	0,7

Učestalost dolaska u Hrvatsku

Broj posjeta Hrvatskoj	Prosjek za strana tržišta	Austrija
Prvi posjet	33,3	17,6
Drugi posjet	15,4	12,4
3 do 6 posjeta	20,1	28,0
7 i više posjeta	31,2	42,0
UKUPNO	100,0	100,0

Izvori informacija

Izvori informacija	Prosjek za strana tržišta	Austrija
Internet	56,2	57,6
Preporuke rodbine ili prijatelja	25,6	18,9
Prijašnji boravak	21,4	26,9
Preporuke TA ili kluba	10,7	5,9
Brošure, oglasi, plakati	5,3	6,7
Radio, televizija, film ili video	5,2	2,6
Turistički sajmovi, izložbe	5,1	6,6
Članci - novine/ časopisi	3,3	1,5
Nije trebao informacije	8,0	9,4

Način rezervacije smještaja

Rezervacija smještaja	Prosjek za strana tržišta	Austrija
Posredstvom turističke ili putničke agencije, turoperatora - osobnim kontaktom, telefonom, e-mailom	17,2	16,1
Posredstvom turističke ili putničke agencije, turoperatora - online booking (ne e-mailom), uključujući Booking.com, Expedia i sl.	45,9	45,3
Izravno sa smještajnim objektom - osobnim kontaktom, telefonom ili telefaksom, e-mailom	16,4	17,0
Izravno sa smještajnim objektom - online booking (ne e-mailom)	15,7	16,8
Na neki drugi način	0,8	0,6
Nije unaprijed rezerviran	4,0	4,2
UKUPNO	100,0	100,0

Trenutak rezervacije smještaja

Trenutak rezervacije	Prosjek za strana tržišta	Austrija
Manje od tjedan dana prije dolaska	6,4	5,9
1 do 4 tjedna prije dolaska	17,1	16,2
1 do 3 mjeseca prije dolaska	33,0	31,2
3 do 6 mjeseci prije dolaska	27,6	29,2
Više od 6 mjeseci prije dolaska	15,9	17,5
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0

Smetnje tijekom boravka u destinaciji

Smetnje	Prosjek za strana tržišta	Austrija
Gužva na kupališnom prostoru/preveliki broj kupača	7,6	4,9
Gužva na ulicama, trgovima, šetnicama, atrakcijama i sl.	7,2	3,2
Neprimjereno odloženo smeće	6,2	3,9
Nemogućnost razdvajanja otpada	6,3	3,4
Neugodni mirisi (iz kontejnera i kanti za smeće)	6,0	2,9
Buka koja remeti komfor vašeg smještaja (odmor, spavanje)	6,2	6,0
Nešto drugo	1,3	0,3

Aktivnost tijekom boravka u destinaciji

Aktivnost	Prosjek za strana tržišta	Austrija
Plivanje, kupanje	76,5	76,6
Razgledavanje gradova ('city sightseeing')	53,8	43,7
Odlazak u restorane	50,4	51,0
Posjet povijesnim građevinama	23,4	13,4
Posjet nacionalnim parkovima, zaštićenim prirodnim područjima	19,1	14,7
Kupovina (osim svakodnevnih potrepština)	15,4	10,7
Odlazak na organizirane izlete brodom	14,8	10,0
Pješačenje	14,5	10,6
Posjet muzejima, galerijama i izložbama	13,8	9,5
Jogging, trčanje	12,9	17,0
Odlazak u klubove, ples, noćni život	11,0	9,4
Tenis	10,0	16,0
Korištenje wellness, spa usluga	8,5	12,4
Ronjenje	8,4	6,7
Posjet tematskim parkovima	7,8	4,8
Posjet zabavnim događanjima	7,1	5,7
Obilazak vinskih cesta, vinarija	7,3	8,4
Ribolov	6,1	5,8
Obilazak tematskih cesta	6,2	6,8
Posjet tradicionalnim događanjima	5,3	5,1
Ostalo	4,8	4,6
Posjet seoskim domaćinstvima	4,6	3,3
Posjet toplicama	3,9	7,6
Posjet kulturnim događanjima	3,8	3,6
Golf	3,8	5,1

Aktivnost	Prosjek za strana tržišta	Austrija
Jedrenje	3,4	3,1
Posjet sportskim događanjima	3,2	3,7
Planinarenje	2,7	0,6
Avanturistički sportovi	2,5	1,4
Mountain biking	2,5	2,3
Korištenje zdravstvenih usluga	1,8	2,6
Sudjelovanje na radionicama	1,6	1,1
Dvoranski sportovi	1,5	1,7
Lov	1,4	0,2
Jahanje	1,4	0,8
Rafting	1,3	0,4
Posjet božićnim ili adventskim sajmovima	0,9	0,8
Nekom drugom	9,1	7,1
Niti jednom	0,9	0,9

Stupanj zadovoljstva elementima turističke ponude mjesta

Element ponude	Prosjek za strana tržišta	Austrija
Ljepota prirode i krajolika	87,7	86,9
Ljepota mjesta	86,3	83,7
Osobna sigurnost	84,3	82,8
Atmosfera, ugođaj	82,7	82,9
Gostoljubivost lokalnog stanovništva	82,3	84,2
Ukupni boravak	80,5	79,7
Uređenost mjesta	78,5	76,2
Čistoća plaža	77,2	77,9
Smještajni objekt	76,8	80,1
Informacije u destinaciji	76,3	75,0
Ekološka očuvanost prostora	76,4	77,2
Mogućnosti kvalitetnog kretanja pješice u destinaciji	76,0	75,8
Prilagođenost destinacije djeci	75,3	76,2
Pješačke staze	75,1	74,5
Prometna dostupnost destinacije	74,1	71,2
Gastronomska ponuda u mjestu	71,7	79,3
Označavanje znamenitosti	71,8	71,1
Kultura i umjetnost	71,4	72,2
Opremljenost, uređenost plaža	70,6	73,7
Besplatni internet u destinaciji	69,5	67,9
Ponuda organiziranih izleta u okolicu	69,5	72,2
Informacije, edukacija u zaštićenim prirodnim područjima	69,1	70,6
Biciklističke rute i staze	67,7	71,3
Lokalni javni prijevoz	63,9	70,8
Sportski sadržaji	63,8	66,7
Događanja i manifestacije	63,4	63,4
Mogućnost za kupnju	62,5	64,4
Prilagođenost destinacije osobama s posebnim potrebama	62,4	68,5
Zabava, noćni život	62,4	62,2
Promet u mjestu	62,3	65,3

Vjerojatnost preporuke mjesta prijateljima, rodbini ili kolegama

	Prosjek za strana tržišta	Austrija
Nije vjerojatno da ću preporučiti	4,2	4,1
Vjerojatno ću preporučiti	26,9	28,8
Jako je vjerojatno da ću preporučiti	68,9	67,2
UKUPNO	100,0	100,0

Prosječni dnevni izdaci (u EUR)

Izdatak	Prosjek za strana tržišta	Austrija
Prosječni dnevni izdaci ukupno	99,0	102,04
Smještaj	52,8	57,92
Hrana u restoranima i barovima	17,1	18,09
Usluge trgovine	11,6	9,64
Kultura i zabava	3,3	3,25
Sport i rekreacija	2,8	3,54
Izleti	2,7	1,68
Lokalni prijevoz	7,1	6,00
Ostalo	1,7	1,92

Struktura prosječnih dnevnih izdataka

Izdatak	Prosjek za strana tržišta	Austrija
Prosječni dnevni izdaci ukupno	100,0	100,00
Smještaj	53,3	56,77
Hrana u restoranima i barovima	17,2	17,73
Usluge trgovine	11,7	9,45
Kultura i zabava	3,3	3,19
Sport i rekreacija	2,9	3,47
Izleti	2,8	1,65
Lokalni prijevoz	7,1	5,88
Ostalo	1,7	1,88

Aktualni imidž Hrvatske

Prema informacijama organizatora putovanja interes za Hrvatsku u 2021. godini je i dalje prisutan. Glavne ljetne inozemne odmorišne destinacije Austrijanaca u 2021. godini biti će Italija, Hrvatska, Grčka i Španjolska, međutim pored Italije, najjača konkurencija će biti Austrijski domaći turizam.

Odlučujući faktor kod odabira inozemne destinacije za godišnji odmor biti će zdravlje i sigurnost, odnosno dobra epidemiološka slika u destinaciji i razrađeni sigurnosni i higijenski koncepti i certifikati prema EU standardima. Hrvatska je prema studijama na tržištu za Austrijance pozicionirana kao jedna od najatraktivnijih i najtraženijih destinacija. Sve više do izražaja dolaze nova ulaganja u turistički proizvod i hotelski smještaj. Blizina destinacije, odlična cestovna infrastruktura i povezanost, visoka razina sigurnosti te omjer cijena i usluga komparativne su prednosti Hrvatske na tržištu Austrije. Austrijanci za Hrvatsku predstavljaju stalne goste koji u najvećoj mjeri dolaze kao individualni gosti s vlastitim prijevoznim sredstvom i u vlastitoj organizaciji. Austrijski gosti izuzetno dobro poznaju naš turistički proizvod, dolaze više puta godišnje i zadovoljni su omjerom cijene i pružene usluge. Austrijsko tržište odlično reagira i na ponudu pred i posezone i upravo su individualni gosti oni koji uživaju u našoj eno i gastro ponudi, opuštanju i oporavku, aktivnom sportu od biciklizma do pješaćenja. Međutim, na tržištu je primjetna trenutna suzdržanost kod donošenja odluka o destinacijama za provođenje godišnjeg odmora u 2021. godini. Unatoč prisutnom interesu izostaje konkretan buking te će se on u 2021. godini realizirati kratkoročno. Zbog toga je od velike je važnosti držati epidemiološku sliku u Hrvatskoj na konstantno dobroj razini te uz uspostavljene zdravstvene, sigurnosne i higijenske koncepte na razini cijele zemlje i turističke ponude biti i ostati „sigurna“ destinacija za godišnji odmor.

Omjer između organiziranih i individualnih dolazaka u Hrvatsku u 2020.

Omjer između organiziranih i individualnih dolazaka u Hrvatsku u 2018. i 2019. godini iznosio je 40% : 60% u korist individualnih dolazaka.

U dosadašnjem tijeku turističke 2020. godine ovaj omjer se znatnije promijenio. Naime u razdoblju do sredine studenog 2020. godine udio organiziranih dolazaka iznosio je 23%, a udio individualnih dolazaka 77%. U usporedbi s istim razdobljem 2019. godine to predstavlja 16% manje organiziranih dolazaka u korist individualnih dolazaka. Ovakva promjena u omjeru između organiziranih i individualnih dolazaka u 2020. godini vezana je uz promjenu u navikama putovanja uslijed COVID-19 pandemije. Naime, zbog sigurnosti i brzog dolaska u destinaciju, ali i mogućnosti brzog povratka u vlastitu zemlju, te zbog kratkoročnog bukinga uslijed neizvjesnosti vezane uz otvaranje granica i upozorenja putovanja, najveći dio gostiju koji su se odlučili na inozeman putovanja ista su realizirala u vlastitom aranžmanu s vlastitim prijevozom.

Dolasci i noćenja prema organizaciji dolaska 2019./2018.

	01.01.2019.-31.12.2019.			01.01.2018.-31.12.2018.			Godišnji indeks	
	Dolasci	Noćenja	Udio (dolasci)	Dolasci	Noćenja	Udio (dolasci)	Dolasci	Noćenja
Agencijski	582.608	2.763.241	40%	584.670	2.873.242	40%	99,65%	96,17%
Individualno	886.817	4.998.326	60%	863.104	4.856.753	60%	102,75%	102,91%
Ukupno:	1.469.425	7.761.567	100%	1.447.774	7.729.995	100%	101,50%	100,41%

Izvor: HTZ sustav e-Visitor

Dolasci i noćenja prema organizaciji dolaska 2020./2019.

	01.01.2020.-18.11.2020.			01.01.2019.-18.11.2019.			Godišnji indeks	
	Dolasci	Noćenja	Udio	Dolasci	Noćenja	Udio (dolasci)	Dolasci	Noćenja
Agencijski	90.745	503.533	23%	564.768	2.712.486	39%	16,07%	18,56%
Individualno	304.023	2.023.008	77%	871.746	4.960.604	61%	34,88%	40,78%
Ukupno:	394.768	2.526.541	100%	1.436.514	7.673.090	100%	27,48%	32,93%

Izvor: HTZ sustav e-Visitor

Rezultati organizatora putovanja u 2020. (programi za Hrvatsku)

Organizatori putovanja i turističke agencije su u 2020. godini, uslijed pandemije korona virusa, zatvaranja gospodarstva u tri navrata tijekom godine, uvođenja upozorenja za putovanja, te obustave letova zabilježile i do 90% pada financijskog prometa te veliki pad u realizaciji planiranih programa. Uslijed korona krizom uvjetovanih restrikcija u realizaciji turističkih kretanja organizatori putovanja su pristupili reorganizaciji poslova, subvencioniranom skraćenom radnom vremenu i prijavi na vladinu mjeru subvencioniranja fiksnih troškova. Reorganizacijom poslovanja i prijavom na vladine mjere za spašavanje gospodarstva i radnih mjesta organizatori putovanja se pripremaju na novu turističku 2021. godinu u koju ulaze sa novim razrađenim konceptima i ponudama sa dodatnim vrijednostima za svoje klijente i krajnje kupce koji se prvenstveno odnose na sigurnosne koncepte i garancije za povrat sredstava u slučaju nemogućnosti realizacije bukiranih putovanja u 2021. godini.

Programi za Hrvatsku su, uslijed zatvaranja gospodarstva u razdoblju od ožujka do lipnja te od sredine kolovoza do jeseni, realizirani tek u manjem obimu od planiranog.

Zračni charter programi su nažalost zaustavljeni, dok su se autobusni programi realizirali također u manjoj mjeri uz poštivanje pravila za autobusni promet na tržištu Austrije i u Hrvatskoj (manji broj putnika u autobusu uslijed držanja razmaka između putnika).

Organizatori putovanja i turističke agencije preko svojih strukovnih udruženja već tijekom cijele 2020. godine pozivaju odgovorene vladine strukture i Europsku uniju na jedinstvene mjere i pravila na razini cijele EU u pogledu upozorenja putovanja i strategija testiranja na COVID -19. Pri tome se apelira prvenstveno na sprječavanje ponavljanja situacije iz 2020. godine kada su preko noći uvedene globalne restrikcije za putovanja u cijelu zemlju kao što se to uvelo za cijelu Hrvatsku sredinom kolovoza 2020. godine.

Poučeni vladinim mjerama za sprječavanje širenja korona virusa (držanje distance, higijenske mjere, rad od kuće, video konferencije, online-komunikacija) organizatori putovanja su se brzo i kvalitetno preusmjerili na digitalizaciju poslovanja te pružaju kvalitetno osobno savjetovanje te brže i fleksibilnije usluge za svoje klijente i kupce.

Zrakoplovni čarteri u 2020.

Čarter program organizatora putovanja Gruber Reisen za Brač pokrenut je u lipnju 2020. godine, međutim obustavljen je nakon uvođenja upozorenja putovanja za Hrvatsku sredinom kolovoza 2020. godine.

Trenutni planovi zračnih operacija u 2021. godini

1. Čarter program Gruber Reisen

- Graz - Brač :15.05.-09.10.2021.
- Beč - Brač : 15.05.-02.10.2021.
- Linz - Brač :15.05-02.10.2021.
- Innsbruck - Brač : 22.05.-25.09.2021.

2. Redovne linije Croatia Airlines

- Zagreb – Beč – Zagreb u siječnju i veljači 2021. 1 x tjedno (srijedom)
- Zagreb – Beč - Zagreb od 28.03. - 30.10.2021.
2 x dnevno svaki dan (osim subote kada leti jednom dnevno)
- Split - Beč – Split od 16.04. – 23.10.2021.
4x tjedno (ponedjeljak, srijeda, četvrtak, subota)

3. Niskotarifna linija Easy Jet

- Beč – Split od 28.03. – 29.09.2021.
dnevno osim subotom
- Beč – Dubrovnik:
 - od 29.03. - 18.04.2021. 2 x tjedno (ponedjeljkom i petkom)
 - od 19.04. - 27.06.2021. 5 x tjedno (ponedjeljkom, srijedom, petkom, subotom i nedjeljom)
 - od 28.06. - 05.09.2021. dnevno osim četvrtkom
 - od 06.09. - 29.09.2021. 5 x tjedno (ponedjeljkom, srijedom, petkom, subotom i nedjeljom)
- Beč – Zadar od 27.06. – 04.09.2021.
5 x tjedno (ponedjeljkom, utorkom, četvrtkom, petkom i subotom)

4.Niskotarifna linija Laudamotion

- Beč - Zadar od 29.03. - 29.10.2021. 3 x tjedno (ponedjeljkom, srijedom i petkom)
- Beč -Dubrovnik od 28.03. - 28.10.2021.
2 x tjedno (četvrtak i nedjelja)
- Beč – Pula od 28.03. - 27.10.2021.
2 x tjedno (srijedom i nedjeljom)

Individualni promet u 2020.

Udio individualnih putovanja Austrijanaca u mjesecima srpanj, kolovoz i rujan 2020. godine iznosio je 83,0%, odnosno rast od 10,2% u odnosu na isto razdoblje 2019. godine. Rast udjela individualnih putovanja u odnosu na organizirana putovanja zabilježen je i u razdoblju od siječnja do lipnja 2020. godine. Ovakav porast individualnog prometa u odnosu na organizirani promet veže se uz činjenicu da je u 2020. godini uslijed COVID-19 pandemije revalvirano više putovanja unutar vlastite zemlje koja se tradicionalno najviše bukiraju individualno i direktno kod ponuđača, ali se putovanja i tradicionalno unutar vlastite zemlje najviše realiziraju vlastitim prijevoznim sredstvom. Promatraju li se inozemna putovanja, udio individualnog prometa u ova tri mjeseca u 2020. godini iznosio je 77,6%. Inozemna putovanja u ova tri mjeseca najviše su se odnosila na putovanja u Italiju (31,3%), Njemačku (27,3%) i Hrvatsku (8,7%) koje su za Austrijance tradicionalno prvenstveno auto destinacije te destinacije u kojima gosti u većoj mjeri svoje odmore bukiraju individualno direktno kod ponuđača ili preko online buking platformi. Udio inozemnih putovanja u Hrvatsku u ovim mjesecima znatno je manji u odnosu na putovanja u Italiju i Njemačku uslijed proglašenog upozorenja putovanja za Hrvatsku sredinom kolovoza 2020. godine.

PREDVIĐANJA ZA 2021.

TURISTIČKA SEZONA 2021. – OPĆI POKAZATELJI

Preliminarna procjena turističkog tržišta/ukupnih odlazaka na godišnji odmor u inozemstvo u 2021.

Prema studiji Austrijskog auto kluba ÖAMTC iz lipnja 2020. godine 35% ispitanika smatra kako će se situacija normalizirati te će se putovanja planirati kao u vrijeme prije pandemije i krize. 25% ispitanika veću važnost pridodaje fleksibilnosti te će u 2021. godini putovati spontano bez dugoročnog planiranja putovanja. 11% ispitanika odmor će provesti isključivo u zemlji dok će 5% u potpunosti odustati od putovanja u 2021. godini.

Preliminarna procjena redoslijeda omiljenih destinacija u 2021.

U 2019. godini, u normalnim okolnostima stabilne i rastuće ekonomije prije COVID-19 pandemije i krize, 5,9 milijuna Austrijanaca ostvarilo je 21,2 milijuna putovanja. 52,5% svih realiziranih putovanja ostvareno je u vlastitoj zemlji dok je 47,5% putovanja vodilo u inozemstvo. Austrija je tradicionalno najtraženija odmorišna destinacija Austrijanaca te su iza nje u 2019. godini od inozemnih destinacija najpopularnije bile Italija, Njemačka, Hrvatska i Španjolska. Promatra li se samo glavni godišnji odmor kao inozemne auto destinacije već dugi niz godina najtraženije su Italija i Hrvatska.

U 2020. godini, obzirom na svjetsku gospodarsku krizu izazvanu COVID-19 pandemijom, u prvoj polovici godine ostvaren je znatno manji broj putovanja (-42,7% u odnosu na isto razdoblje 2019. godine). Pri tome je udio putovanja unutar vlastite zemlje znatno je narastao na 76%, dok je udio putovanja u inozemstvo iznosio 24%. Najomiljenije inozemne destinacije bile su Njemačka, Mađarska, Italija, Hrvatska, Španjolska i Francuska. U kontekstu nastavka pandemije navike putovanja se neće bitnije promijeniti. Birati će se prvenstveno destinacije sa dobrom i sigurnom epidemiološkom situacijom, nadalje bliske destinacije dostupne vlastitim prijevoznim sredstvom te destinacije sa razvijenim zdravstvenim i sigurnosnim konceptima.

Prognoze organizatora putovanja za 2021.

U Austriji je prisutan veliki interes za inozemnim putovanjima u 2021. godini. Udruga putničkih agencija računa s velikim interesom za nadoknadom propuštenih putovanja u 2020. godini. Austrijski gosti će nakon uvođenja cijepjenja protiv COVID-19 te opuštanja ograničenja za putovanja zasigurno opet putovati u inozemstvo. Najtraženije inozemne destinacije biti će Hrvatska, Italija, Grčka i Španjolska. Glavni konkurenti za Hrvatsku (auto-destinacije, glavni godišnji odmor, Mediteranske zemlje) biti će Italija i Austrija, odnosno domaći turizam. Na tržištu trenutno postoji interes za Hrvatsku, te se ostvaruje i nešto bukinga, međutim ne može se uspoređivati sa bukingom u studenom i prosincu 2019. godine i bukingom u siječnju i veljači 2020. godine. Najviše bukinga ostvaruju stalni gosti kod provjerenih marki organizatora putovanja, u pogledu bukinga individualnih putovanja preko organizatora putovanja najveći interes se pokazuje za brzo dostupne destinacije u Hrvatskoj (Istra, Kvarner).

Odlučujući faktor kod odabira inozemne destinacije za godišnji odmor biti će zdravlje i sigurnost, odnosno dobra epidemiološka slika u destinaciji i razrađeni sigurnosni i higijenski koncepti i certifikati prema EU standardima.

TURISTIČKA SEZONA 2021. – HRVATSKA

Okvirna procjena ukupnog broja dolazaka i noćenja u Hrvatskoj u 2021.

Prve konkretne analize, studije o navikama austrijskih gostiju te predviđanja od strane turističkog sektora objavljuju se obično prvi dan sajma Ferienmesse Wien u siječnju svake godine u okviru studije „Ruefa Reisekompas“. Konkretniji rezultati bukinga i turističkih kretanja u 2021. objavljuju se od strane ÖRV na proljetnom kongresu u travnju svake godine, kada se daju i daljnja predviđanja za tekuću sezonu te predstojeću ljetnu sezonu.

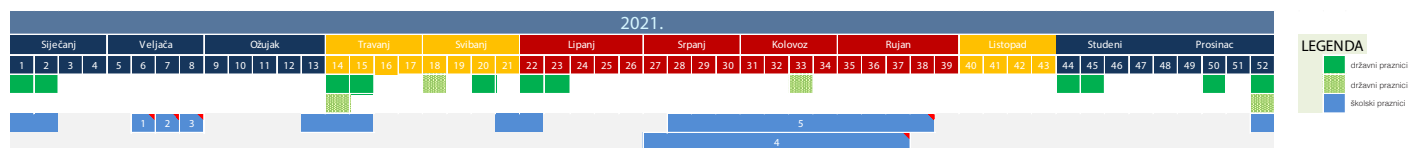
U Austriji se u kriznoj 2020. provodila jaka kampanja za provođenje godišnjih odmora u vlastitoj zemlji te izrazito negativna i agresivna kampanja protiv korištenja godišnjih odmora u Hrvatskoj. Iako su podaci o turističkom prometu prema Hrvatskoj nakon otvaranjem granica sredinom lipnja ove godine ukazivali na jako dobru sezonu s obzirom na okolnosti globalne pandemije, nažalost ostvareni su manji rezultati od onih kojima smo se nadali u lipnju i srpnju.

Rezultati turističkog prometa iz 2019. mogu se očekivati 2023., ukoliko ne dođe do novih globalnih potresa na svjetskom i europskom tržištu. U 2021. treba imati u vidu i događanja iz 2020. u smislu negativnih kampanja protiv Hrvatske te se brzo prilagođavati stanju na tržištu i pravovremeno provoditi informiranje javnosti i institucija o Hrvatskoj kao sigurnoj destinaciji. Međutim, treba voditi računa i o pridržavanju mjera u Hrvatskoj kako bi se izbjegle situacije novih žarišta koje nam mogu upropastiti sezonu i negativno odjeknuti u stranim medijima koji će to i te kako iskoristiti za poticanje svojih građana na ostanak u vlastitoj zemlji. U tom slučaju u 2021. može se očekivati 50-60% realiziranog turističkog prometa iz 2019.

Mjere koje bi prema mišljenju organizatora putovanja trebalo poduzeti u 2021.

- Pravovremena i konstantno dobra epidemiološka situacija u zemlji.
- Kontinuirano, odgovorno i iskreno komuniciranje o epidemiološkoj situaciji u Hrvatskoj.
- Razvijeni zdravstveni i higijenski koncepti i certifikati u zemlji i turističkim destinacijama/ objektima u skladu sa preporukama svjetske zdravstvene organizacije i EU.
- Zadržavanje stabilnosti cijena, kvalitetnog omjera cijene i usluge i dodatna vrijednost ponude u okolnostima pandemije COVID-19.
- Zadržavanje postojeće visoke kvalitete ponude i investiranje u novu kvalitetu ponude. Pandemija COVID-19 je pokazala da su gosti najviše zainteresirani za kvalitetne smještajne objekte koji im nude najveći osjećaj sigurnosti i kvalitetnu turističku ponudu.
- Intenziviranje i širenje *all inclusive* ponude.
- Daljnja ulaganja u uvođenje visokih ekoloških standarda usmjerenih očuvanju prirodnog okoliša. Naime, održivi razvoj i očuvanje prirode na austrijskom tržištu sve je prisutniji i sve traženiji faktor pri biranju destinacije za korištenje godišnjeg odmora.
- Turističku ponudu usmjeriti prema pozicioniranju Hrvatske kao sigurne „korona-free“ destinacije s raznolikom i atraktivnom kulturnom i povijesnom ponudom, programima za aktivni odmor i sport, te eno-gastro ponudom.

Kalendar praznika i blagdana

Državni praznici i vjerski blagdani (Public Holidays)	2020.	Dan u tjednu	Tjedan u godini	2021.	Dan u tjednu	Tjedan u godini	2022.	Dan u tjednu	Tjedan u godini
Nova godina (New Year's Day)	01.01.2020	Srijeda	1	01.01.2021	Petak	1	01.01.2022	Subota	1
Sveta tri kralja (Epiphany)	06.01.2020	Ponedjeljak	2	06.01.2021	Srijeda	2	06.01.2022	Četvrtak	2
Veliki petak	10.04.2020	Petak	15	02.04.2021	Petak	14	15.04.2022	Petak	16
Uskrs (Easter)	12.04.2020	Nedjelja	15	04.04.2021	Nedjelja	14	17.04.2022	Nedjelja	17
Uskršnji ponedjeljak (Easter Monday)	13.04.2020	Ponedjeljak	16	05.04.2021	Ponedjeljak	15	18.04.2022	Ponedjeljak	17
Nacionalni praznik (National Holiday)	01.05.2020	Petak	18	01.05.2021	Subota	18	01.05.2022	Nedjelja	19
Uzašašće (Ascension Day)	21.05.2020	Četvrtak	21	13.05.2021	Četvrtak	20	26.05.2022	Četvrtak	22
Duhovi ponedjeljak (Whit Monday)	01.06.2020	Ponedjeljak	23	24.05.2021	Ponedjeljak	22	06.06.2022	Ponedjeljak	24
Tijelovo (Corpus Christi)	11.06.2020	Četvrtak	24	03.06.2021	Četvrtak	23	16.06.2022	Četvrtak	25
Velika Gospa (Assumption of the Virgin Mary)	15.08.2020	Subota	33	15.08.2021	Nedjelja	33	15.08.2022	Ponedjeljak	34
Nacionalni praznik (National Holiday)	26.10.2020	Ponedjeljak	44	26.10.2021	Utorak	44	26.10.2022	Srijeda	44
Dan Svih svetih (All Saints' Day)	01.11.2020	Nedjelja	44	01.11.2021	Ponedjeljak	45	01.11.2022	Utorak	45
Blagdan bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije (Immaculate Conception)	08.12.2020	Utorak	50	08.12.2021	Srijeda	50	08.12.2022	Četvrtak	50
Badnjak (Christmas Eve)	24.12.2020	Četvrtak	52	24.12.2021	Petak	52	24.12.2022	Subota	52
Božić (Christmas)	25.12.2020	Petak	52	25.12.2021	Subota	52	25.12.2022	Nedjelja	53
Blagdan sv. Stjepana (Christmas)	26.12.2020	Subota	52	26.12.2021	Nedjelja	52	26.12.2022	Ponedjeljak	53

Izvor: <http://www.austria.info/>; <https://www.feiertagskalendar.ch/index.php?geo=30588&jahr=2020&klasse=3&hl=en>

Školski praznici	2021.	
	Početak	Kraj
Božićni praznici i Nova godina	24.12.2020	06.01.2021
Zimski praznici - Niederösterreich, Wien	01.02.2021	06.02.2021
Zimski praznici - Burgenland, Kärnten, Salzburg, Tirol, Vorarlberg	08.02.2021	13.02.2021
Zimski praznici - Oberösterreich, Steiermark	15.02.2021	20.02.2021
Proljetni/Uskršnji praznici	27.03.2021	05.04.2021
Praznici	22.05.2021	24.05.2021
Ljetni praznici - Burgenland, Niederösterreich, Wien	03.07.2021	05.09.2021
Ljetni praznici - Kärnten, Oberösterreich, Salzburg, Steiermark, Tirol, Vorarlberg	10.07.2021	12.09.2021
Božićni praznici i Nova godina	24.12.2021	06.01.2022

Izvor: Eurydice